

Spor Müsabakalarına Dayalı Sabit İhtimalli ve Müşterek Bahis Oyunlarının Özel Hukuk Tüzel Kişilerine Yaptırılması Hakkında Kanun Tasarısı ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/492)

Not: Tasarı Başkanlıkça; tali olarak Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor, esas olarak da Plan ve Bütçe Komisyonuna havale edilmiştir.

T.C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

Genel Müdürlüğü

31/12/2007

Sayı: B.02.0.KKG/0.10/101-1482/5118

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulunca 10/12/2007 tarihinde kararlaştırılan “Spor Müsabakalarına Dayalı Sabit İhtimalli ve Müşterek Bahis Oyunlarının Özel Hukuk Tüzel Kişilerine Yaptırılması Hakkında Kanun Tasarısı” ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Recep Tayyip Erdoğan
Başbakan

GENEL GEREKÇE

Anayasanın 47 nci maddesinin dördüncü fıkrasında, Devlet, kamu iktisadi teşebbüsleri ve diğer kamu tüzel kişileri tarafından yürütülen yatırım ve hizmetlerden hangilerinin özel hukuk sözleşmeleri ile gerçek veya tüzel kişilere yaptırılacağı veya devredilebileceğinin kanunla belirlenebileceği hükme bağlanmıştır.

3289 sayılı Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğünün Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanununun 2 nci maddesinin (i) bendi uyarınca, ülkemizde futbol ve diğer spor müsabakaları üzerine sabit ihtimalli ve müşterek bahis oyunlarını düzenlemek, düzenlemek ve yönetmek yetki ve görevi Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğüne aittir. Genel Müdürlük, söz konusu yetki ve görevini 7258 sayılı Futbol ve Diğer Spor Müsabakalarında Bahis ve Şans Oyunları Düzenlenmesi Hakkında Kanununun 2 nci maddesi uyarınca Spor Toto Teşkilat Başkanlığı eliyle kullanmaktadır.

Spor müsabakaları üzerine sabit ihtimalli ve müşterek bahis oyunlarını düzenleme işi uzmanlık, ileri teknoloji ve yüksek maddi kaynak gerektiren bir iş olup, söz konusu iş ve hizmetlerin bütçe imkanları ve kamunun bugünkü teknolojik imkanları ile yapılması mümkün değildir. Hasıllardan pay verilmesi modeli olarak nitelendirilen ve oynatılan oyunlardan yükleniciye belli bir pay yüzdesi verilmesini öngören bu özel finansman modeli sayesinde kamunun büyük bir finansal yükten kurtulması sağlanacaktır.

Spor müsabakalarına dayalı sabit ihtimalli bahis oyunlarının (İddaa ve benzeri) oynatılması ve ülkemizde yasa dışı olarak internet üzerinden bahis oynatan şirketler ile rekabet edilebilmesi, bahis oranlarının söz konusu şirketler tarafından belirlenen oranlara eşit veya çok yakın bir oranda belirlenmesini zorunlu kılmaktadır. Kısa süre içerisinde tüm dünyadaki iştirakçiler tarafından en çok tercih edilen oyun hâline gelen sabit ihtimalli bahis oyunlarının esas unsuru, kazanılacak ikramiyeyi belirleyen bahis oranlarıdır. İnternet üzerinden yasa dışı şekilde faaliyet gösteren ve hasılatı üzerinden vergi dâhil hiçbir kesintisi bulunmayan yasa dışı organizasyonların en cazip tarafı bahis oranlarının yüksek tutulması suretiyle iştirakçilere verilen yüksek ikramiyedir.

Öte yandan, spor müsabakalarına dayalı sabit ihtimalli bahis oyunlarının oynatılması ve oyunlardan elde edilen hasılatın istenen seviyede olmasının sağlanması hususu da, dağıtılan ikramiye miktarı ile doğru orantılıdır. Dağıtılan ikramiye miktarı arttıkça elde edilecek hasılat miktarı da artacaktır. Söz konusu oyunlarda dağıtılacak ikramiye miktarının önceden bilinmesi fiilen mümkün olmayıp, iştirakçiler, bahislerini oyunu düzenleyen kuruma karşı oynamaktadır. Ayrıca, tüm dünyada internet ortamında yasa dışı olarak faaliyet gösteren bahis şirketleri ile rekabet edilebilmesi, bahis oranlarının söz konusu şirketlerce belirlenen oranlara göre rekabetçi olması ile mümkündür. İnternet üzerinden oynatılan sabit ihtimalli bahis oyunlarında dağıtılan ikramiyenin ortalama oranı hasılatın yüzde doksanına tekabül etmektedir.

14/3/2007 tarihli ve 5602 sayılı Şans Oyunları Hasılatından Alınan Vergi, Fon ve Payların Düzenlenmesi Hakkında Kanununun 4 üncü maddesinin ikinci fıkrası uyarınca, İdarenin ikramiye olarak verebileceği maksimum ikramiye oranı hasılatın katma değer vergisi düşüldükten sonra kalan tutarın yıllık ortalama yüzde ellidokuzdur. Söz konusu oranın üzerindeki ikramiye riskinin kamunun işleyişi ve yapısı dikkate alındığında kamu tarafından üstlenilmesi mümkün olmadığından, yıllık ortalama yüzde ellidokuzun üzerindeki ikramiye riskinin özel hukuk kuralları ile yönetilen özel hukuk tüzel kişilerine verilmesi zorunluluk arz etmektedir. Tasarı ile iştirakçilere dağıtılacak ikramiye riski, İdare ile özel hukuk tüzel kişileri arasında paylaştırılmaktadır.

Yine, oyunlara ilişkin merkezi sistemin kurulması ve işletilmesi ile bu sistemle bağlantılı çalışacak risk yönetim merkezi kurulması ve işletilmesi hususları uzmanlık, ileri teknoloji ve yüksek finansman gerektiren iş ve hizmetler olduğundan, özel sektöre verilmesi zorunluluk arz etmektedir.

Belirtilen nedenlerle, spor müsabakalarına dayalı sabit ihtimalli ve müşterek bahis oyunlarının yürütülmesinde rekabet edebilir ve günün şartlarına en uygun modeli, anılan oyunların yürütülmesine yönelik iş ve hizmetlerin, hasılatın pay verilmesi suretiyle özel hukuk tüzel kişilerine gördürülmesi sağlayacaktır.

Söz konusu oyunların oynatılmasının özel hukuk tüzel kişilerine yaptırılabilmesi 7258 sayılı Kanunda belirtilmiş ise de bu özel hukuk tüzel kişisinin hangi esaslara göre belirleneceği ve yapılacak ihalenin esas ve usullerinin herhangi bir kanunî dayanağı bulunmadığından, belirtilen hususların da kanunla düzenlenmesi büyük önem arz etmektedir. Diğer taraftan, 5583 sayılı Kanunun geçici 1 inci maddesinin birinci fıkrasının verdiği yetkiye dayanılarak yapılan sözleşmenin süresinin 1/3/2008 tarihinde dolacak olması nedeniyle, yeni bir kanunî düzenleme ihtiyacı ortaya çıkmış ve belirtilen gerekçelerle bu Tasarı hazırlanmıştır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- Madde ile; uzmanlık, ileri teknoloji ve yüksek maddi kaynak gerektiren spor müsabakaları üzerine sabit ihtimalli ve müşterek bahis oyunlarını düzenleme işine ilişkin merkezi bahis sistemi ve risk yönetim merkezinin kurulması ve işletilmesi ile baş bayilik iş ve hizmetlerinin Spor Toto Teşkilat Başkanlığınca özel hukuk tüzel kişilerine yaptırılması ve bu amaçla yapılacak ihalenin esas ve usullerinin belirlenmesi amaçlanmıştır.

Madde 2- Madde ile, Kanun metninde geçen bazı kavramlar tanımlanmıştır.

Madde 3- Madde ile, bu Kanun kapsamında özel hukuk tüzel kişilerine yaptırılacak iş ve hizmetler maddeler halinde belirtilmiştir.

Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü tarafından mülkiyeti İdareye ait olarak kurulan ve işletilmesi yükleniciye bırakılmış olan oyunların elektronik ortamlar ve terminaler üzerinden oynatılmasını sağlayan Merkezi Bahis Sistemi, kurulduğu dönemde teknolojinin son imkânlarına sahip olmasına karşın, planlanan yeni çalışmaların getirdiği ek ihtiyaçlar ve gelişen donanım ve yazılım teknolojilerinin imkânlarından yararlanılabilmesi amacı ile kamu yararı ve ihtiyaçları göz önüne alınarak ihale edilecek işin kapsamına merkezi sistemin kurulması da dahil edilmiştir.

İhalede rekabet, eşitlik ve şeffaflığın sağlanması açısından ihaleye iştirak edeceklerin kendi merkezi sistemini kurması ve işletmesini temin edebilmesi de bu sayede sağlanmış olmaktadır. Mevcut merkezi sistem ise arşiv amaçlı olarak kullanılacaktır.

Madde ile ayrıca, sabit ihtimalli bahis oyunlarında İdare tarafından dağıtılan ikramiye tutarının oyun planına göre dağıtılması gereken ikramiye tutarının üzerinde olması halinde aradaki farkın karşılanması yükümlülüğü yükleniciye verilmiştir. Dağıtılacak haftalık ikramiyenin taahhüt edilen oranın üzerinde gerçekleşmesi hâlinde bu tutarın yüklenici tarafından karşılanması, ancak, izleyen haftalarda haftalık ikramiyenin taahhüt edilen ikramiyenin altında gerçekleşmesi durumunda, yükleniciye daha önceki haftalarda ödediği ikramiye aşım tutarlarını karşılamak üzere, idarenin ikramiye hesabında önceki haftalardan kalan artı bakiye tutarı kadar ödeme yapılacağından ve bu işlem sözleşme süresince haftalık olarak tekrarlanacağından, sözleşme süresinin sonunda kesin hesap çıkarılarak hesabın artı bakiyede bulunması halinde bu tutarın İdareye ait olacağı, eksi basiyede bulunması hâlinde ise bu tutarın yükleniciye ait olacağı hususları belirlenmiştir.

Madde 4- Madde ile, ihalede esas alınacak temel ilkelerin neler olduğu belirtilmiştir.

Madde 5- Madde ile, ihale komisyonunun oluşumu, komisyon üyelerinin nitelikleri, komisyonun karar alma usulü düzenlenmiştir.

Madde 6- Madde ile, ihaleye çıkılması aşamasında, tekliflerin değerlendirilmesinde kullanılacak olan ve ihale konusu edilecek işin yaklaşık oranının belirlenmesi zorunluluğu ve bu oranın belirlenmesi usulü ile bunun isteklilere açıklanamayacağı hususu düzenlenmiştir.

Madde 7- Madde ile, yapılacak ihalede kullanılacak yeterli kriterleri ile bunlara ait esaslar ve iş deneyim belgesi ile ilgili hususlar düzenlenmiştir.

Madde 8- Madde ile, ihaleye katılamayacak olanlar ihale edilecek işin niteliği göz önüne alınarak düzenlenmiştir.

Madde 9- Madde ile, ortak girişim hâlinde teklif vermeyle ilgili hususlar düzenlenmiştir.

Madde 10- Madde ile, altı yüklenicilerle ilgili hususlar düzenlenmiştir.

Madde 11- Madde ile, ihale esnasında yapılması yasak olan fiil ve davranışlar belirlenmiştir.

Madde 12- Madde ile, yapılacak ihaleye ait ilana ilişkin esaslar ve bu bağlamda ilan metninde bulunması zorunlu hususlar düzenlenmiştir.

Madde 13- Madde ile, şartnamelere ilişkin esaslar ve şartnamelerde bulunması zorunlu hususlar düzenlenmiştir.

Madde 14- Madde ile, ihale dokümanının alınması, dokümanda değişiklik ve zeyilname düzenlenmesi ile isteklilerin dokümanla ilgili açıklamada bulunabilmesine ilişkin esaslar belirlenmiştir.

Madde 15- Madde ile, bu Kanun kapsamındaki iş ve hizmetlerin özel hukuk tüzel kişilerine yaptırılması amacıyla yapılacak ihalede tekliflerin hazırlanması ve sunulmasına ilişkin esaslar düzenlenmiştir.

Madde 16- Madde ile, geçici ve kesin teminat alınmasına ilişkin esaslar ve teminat olarak kabul edilebilecek değerler, teminatların alınması ve iadesi ile ilgili hususlar düzenlenmiştir.

Madde 17- Madde ile, bu Kanun kapsamındaki iş ve hizmetlerin özel hukuk tüzel kişilerine yaptırılması amacıyla yapılacak ihalede tekliflerin alınması ve açılmasına ilişkin esaslar düzenlenmiştir.

Madde 18- Madde ile, bu Kanun kapsamındaki iş ve hizmetlerin özel hukuk tüzel kişilerine yaptırılması amacıyla yapılacak ihalede tekliflerin değerlendirilmesi, uygun teklifin seçilmesi, ihalenin onaylanması ve iptaline ilişkin esaslar düzenlenmiştir.

Madde 19- Madde ile, kesinleşen ihale kararının bildirimine ilişkin esaslar düzenlenmiştir.

Madde 20- Madde ile, ihale üzerinde kalan isteklinin sözleşme imzalanmasına davet edilmesi hususu düzenlenmiştir.

Madde 21- Madde ile, ihale üzerinde kalan isteklinin sözleşme yapılmasındaki görev ve sorumluluğu ile sözleşmeyi imzalamamasının sonuçları düzenlenmiş ayrıca böyle bir durumda ihalede ikinci olarak belirlenen teklifle sözleşme imzalanabilmesinin şartları belirlenmiştir.

Madde 22- Madde ile, sözleşme yapılması aşamasında İdarenin görev ve sorumlulukları düzenlenmiştir.

Madde 23- Madde ile, imzalanacak sözleşmede yer alması zorunlu hususlar ile sözleşmenin niteliği, tarafların hak ve yükümlülüklerinin eşit olduğu hususları düzenlenmiştir.

Madde 24- Madde ile, imzalanacak sözleşme esnasında yasaklanan davranışlar düzenlenmiştir.

Madde 25- Madde ile, sözleşmenin uygulanması aşamasında mücbir sebep olarak kabul edilebilecek durumlar belirlenmiştir.

Madde 26- Madde ile, ihale konusu edilecek iş ve hizmetler ile ilgili olarak İdarenin denetim yetkisi düzenlenmiştir.

Madde 27- Madde ile, ihale konusu iş kapsamındaki fikri ve sınai hakların esasları düzenlenmiştir.

Madde 28- Madde ile, bu Kanun kapsamında yapılacak ihale sonucunda imzalanacak sözleşmelerin feshedilmesi hâlinde oyunların devamlılığının sağlanabilmesi ve kamu zararını doğmaması için açılacak yeni ihale sonuçlandırılıp işe yeni yüklenicinin başlamasına kadar İdarenin doğrudan temin yöntemiyle seçeceği özel hukuk kişileriyle en fazla bir yıllık sözleşme yapabileceği düzenlenmiştir.

Madde 29- Madde ile, bu Kanunda belirtilen tebligat ve tebliğ edilmiş sayılma dışındaki tebligata ilişkin hususlarda Tebligat Kanununun uygulanacağı düzenlenmiştir.

Madde 30- Madde ile, bu Kanuna göre yapılacak ihale kapsamında yükleniciye verilecek payın 14/3/2007 tarihli ve 5602 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin uygulanmasında yatırım ve işletme gider-

leri sınırlamasına ilişkin orana dahil olduğu ve Kanunda tanımlanan müşterek bahis oyunları ve sabit ihtimalli bahis oyunlarının 5602 sayılı Kanunun uygulanmasında müşterek bahis sayılacağı hükmüne bağlanmıştır.

Madde 31- Madde ile, Kanunun uygulanmasıyla ilgili yönetmelik çıkarılması ihtiyacı doğduğunda İdareye bu konuda düzenleme yapabilme yetkisi tanınmaktadır.

Madde 32- Madde ile, bu Kanun kapsamındaki iş ve hizmetlerin özel hukuk tüzel kişilerine yaptırılması amacıyla yapılacak ihalenin 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu, 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu ile 2886 sayılı Devlet İhale Kanununa tabi olmadığı belirtilmiştir. Ancak 4734 ve 4735 sayılı kanunlardaki ihalelerden yasaklama ve cezalandırmaya ilişkin hükümlerin bu Kanun açısından da uygulanacağı belirtilmiştir. Ayrıca, maddede bu Kanunun yürürlüğe girmesi ile uygulama imkânı kalmayacak olan 5583 sayılı Kanunun geçici 1 inci maddesinin ikinci fıkrasının yürürlükten kaldırılması öngörülmektedir.

Geçici Madde 1- Madde ile; İdarece 5583 sayılı Kanunun geçici 1 inci maddesinin birinci fıkrası uyarınca yapılan ihale sonucunda imzalanan 15/3/2007 tarihli "futbola dayalı sabit ihtimalli bahis oyunlarının risk yönetim merkezi kurdurulması ve işletmeciliği baş bayiliği verilmesine" ilişkin sözleşme ile merkezi sistemin kurulması ve işletilmesine ilişkin 30/7/2002 tarihli sözleşmenin, bu Kanuna göre yapılacak ihale sonucunda imzalanacak sözleşme konusu iş ve hizmetlerin yüklenici tarafından fiilen başlatılmasına kadar hukukî geçerliliğini sürdüreceği düzenlenmiştir.

İdarenin spor müsabakaları üzerine düzenlediği sabit ihtimalli ve müşterek bahis oyunlarından sağladığı yaklaşık haftalık hasılat tutarı elli milyon Yeni Türk Lirası tutarında olup, söz konusu hasılattan katma değer vergisi, şans oyunları vergisi ve damga vergisi olarak Devlete, isim hakkı olarak oyun programlarında yer alan spor kulüplerine, Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Müdürlüğü, Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu Genel Müdürlüğü, Savunma Sanayii Destekleme Fonu, Tanıtma Fonu, Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü gibi kamu kurum ve kuruluşlarına pay verilmektedir.

İsim hakkı gelirleri naklen yayın gelirleri ile birlikte Türkiye liglerinde yer alan futbol kulüplerinin en büyük gelir kaynağını oluşturmaktadır. 2005-2006 futbol sezonu başlangıcından itibaren futbol kulüplerimizin bütçelerinin ana kaynağını isim hakkı gelirleri oluşturmaya başlamış ve kulüpler, transfer, altyapı ve deplasman giderleri için anılan isim hakkı gelirlerini planlayarak borçlanmışlardır. Özellikle Türkiye Futbol Federasyonu 1 inci, 2 nci ve 3 üncü futbol liglerinde yer alan birçok futbol kulübü İddaa oyunundan aldıkları isim hakkıyla ayakta durmaya çalışmaktadır.

Söz konusu oyunun durdurulması halinde yukarıda sayılan tüm kamusal katkı ve yararların ortadan kalkması kaçınılmazdır. Bu madde ile yukarıda anılan 15/3/2007 ve 20/7/2002 tarihli sözleşmelerin gerçekleştirilecek ihale sonucunda imzalanacak sözleşme konusu iş ve hizmetlerin yüklenici tarafından fiilen başlatılmasına kadar hukukî geçerliliğini sürdürmesi ve devamı sağlanmakta ve yukarıda anılan kamusal hizmet, katkı ve yararların kesintiye uğramadan devam etmesi amaçlanmaktadır. Ayrıca, oyunların kesintiye uğraması hâlinde iştirakçiler Türkiye'de yasadışı olarak faaliyet gösteren bahis şirketlerine yönelecek, ülkemiz ekonomisi ve sporunu desteklemesi gereken kaynak, yasa dışı şirketler aracılığıyla yurt dışına aktarılacaktır.

İhale konusu işlerin niteliği gereği sözleşmenin imzalanmasını müteakip hemen işe başlanması mümkün olmadığından, daha önceki yasal düzenlemede bu durum için öngörülen altı ay içerisinde fiilen işe başlama hususunun bu Kanuna göre yapılacak ihaleden sonra imzalanacak sözleşmede de uygulanması amaçlanmıştır.

Madde 33- Yürürlük maddesidir.

Madde 34- Yürütme maddesidir.

Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Plan ve Bütçe Komisyonu

20.02.2008

Esas No.: 1/492

Karar No.: 10

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Bakanlar Kurulunca kararlaştırılarak 31/12/2007 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan ve Başkanlıkça 9/1/2008 tarihinde tali komisyon olarak Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonuna, esas komisyon olarak da Komisyonumuza havale edilen 1/492 esas numaralı "Spor Müsabakalarına Dayalı Sabit İhtimalli ve Müşterek Bahis Oyunlarının Özel Hukuk Tüzel Kişilerine Yaptırılması Hakkında Kanun Tasarısı" Komisyonumuzun 7/2/2008 tarihinde yaptığı 26 ncı Birleşiminde; Hükümeti temsilen Devlet Bakanı Murat Başesgioğlu ile Maliye Bakanlığı, Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı, Hazine Müsteşarlığı, Özelleştirme İdaresi Başkanlığı, Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü, Milli Piyango İdaresi Genel Müdürlüğü ve Spor Toto Teşkilatı Başkanlığı temsilcilerinin katılımıyla incelenip, görüşülmüştür.

Bilindiği gibi, ülkemizde, karşılığı nakit olmak üzere şans oyunları tertip etme yetkisi Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü, Tarım ve Köyişleri Bakanlığı ve Milli Piyango İdaresi Genel Müdürlüğüne aittir. Tarım ve Köyişleri Bakanlığı, at yarışları düzenleme ve bu yarışlar üzerinde müşterek bahisler tertip etme hak ve yetkisini Türkiye Jokey Kulübüne devretmiştir. Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü ise futbol ve diğer spor müsabakaları üzerine sabit ihtimalli ve müşterek bahis oyunlarını düzenlemek, düzenlemek ve yönetmek yetki ve görevini Spor Toto Teşkilat Başkanlığı eliyle kullanmaktadır.

Spor müsabakaları üzerine sabit ihtimalli ve müşterek bahis oyunlarının düzenlenmesi için uzmanlığa, ileri teknolojiye ve yüksek miktarda maddi kaynağa ihtiyaç duyulmaktadır. Ayrıca söz konusu oyunlarda her ne kadar ikramiye miktarı arttıkça hâsılat miktarı artsa da, elde edilen hâsılat ile ödenmesi gereken ikramiye miktarı arasında fark oluşabilmektedir. Çünkü iştirakçiler, bahislerini oyunu düzenleyen idareye karşı oynamaktadır. Bu nedenle söz konusu oyunlar için dağıtılacak ikramiye miktarının önceden tahmin edilememesinden dolayı oluşan mali riskler kamuya yüksek miktarda maddi yük getirmektedir.

Diğer taraftan internet üzerinden illegal olarak faaliyet gösteren ve elde ettikleri hâsılat üzerinden vergi dâhil hiçbir yasal kesinti yapılmayan organizasyonların varlığı şans oyunları sektöründe önemli sorunlara neden olmaktadır.

Yukarıda belirtilen gerekçelerden dolayı müşterek ve sabit ihtimalli bahis oyunlarının özel teşebbüsler tarafından yerine getirilmesi suretiyle söz konusu iş ve hizmetlerin uygulanmasında kolaylık ve basitlik sağlanması, etkinliğinin ve verimliliğinin artırılması ve özel bir finansman modeliyle kamuya finansal kaynak sağlanması amacıyla bir düzenleme yapılması ihtiyacı hâsıl olmuştur.

Kanun Tasarısı ve gerekçesi incelendiğinde;

- Spor müsabakaları üzerine sabit ihtimalli ve müşterek bahis oyunlarının düzenlenmesine, işletilmesine ve sağlanmasına yönelik olarak başbailik iş ve hizmetlerinin Spor Toto Teşkilat Başkanlığına özel hukuk tüzel kişilerine yaptırılmasının,

- Söz konusu oyunların elektronik ortamlar ve terminaller üzerinden oynatılmasını sağlayan Merkezî Bahis Sisteminin ve risk yönetim merkezinin kurulmasının,

- Söz konusu oyunların özel sektör tarafından düzenlenmesine ve işletilmesine imkân sağlayacak ihaleye ve kesinleşen ihale kararları sonrasında yapılacak olan sözleşmeye ilişkin usul ve esasların belirlenmesinin,

- Bahis oyunlarının yaptırılması amacıyla Spor Toto Teşkilat Başkanlığı ile sözleşme imzalayan özel hukuk tüzel kişisinin faaliyetlerinin, belge ve kayıtlarının Spor Toto Teşkilat Başkanlığı tarafından denetlenebilmesinin,

öngörüldüğü anlaşılmaktadır.

Tasarımın geneli üzerindeki görüşmelere geçilmeden, kabul edilen bir önerge ile Tasarımın daha ayrıntılı bir şekilde incelenebilmesi amacıyla bir alt komisyon kurulmasına ve alt komisyon çalışmalarını müteakiben görüşmelere devam edilmesine karar verilmiştir.

Alt Komisyon; 12/02/2008 ve 13/02/2008 tarihlerinde Maliye Bakanlığı, Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı, Özelleştirme İdaresi Başkanlığı, Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü, Milli Piyango İdaresi Genel Müdürlüğü ve Spor Toto Teşkilatı Başkanlığı temsilcilerinin de katılımlarıyla yapmış olduğu toplantılar neticesinde çalışmalarını tamamlamıştır.

Tasarımın;

- 1 inci maddesi; madde metninin kanunun amacının yanı sıra kapsamını da içermesi nedeniyle madde başlığının "Amaç ve Kapsam" olarak redaksiyona tabi tutulması suretiyle,

- 2 nci maddesi; Tasarı metninde geçen başbaya ibaresinin içerdiği ifadenin açık olarak tanımlanması amacıyla madde metnine yeni (a) bendinin ilave edilmesi ve müteakip bentlerin teselsül ettirilmesi; sözleşmenin feshi halinde iş ve hizmetlerin nasıl yaptırılacağına ilişkin usule açıklık getirilmesi amacıyla (b) bendinde yer alan "Doğrudan Temin" ibaresinin "Pazarlıkla temin" olarak değiştirilmesi ve (j) bendi olarak düzenlenmesi; hâsılâtın sadece iş ve hizmetlerden elde edilebileceğine açıklık getirilmesini teminen (ç) bendinde yer alan "özel hukuk tüzel kişilerine yaptırılması için" ibaresinden sonra gelmek üzere "yükleniciye, yüklediği iş ve hizmetlerden elde edilen" ibaresinin eklenmesi; hükmün daha iyi ifade edilebilmesini teminen (e) bendinde yer alan "isteklere talimatları da içeren" ibaresinin çıkarılması ve "İhale konusu işte" ibaresinin "İhale konusu iş ve hizmette" olarak redaksiyona tabi tutulması; Tasarı metninde geçen ihale yetkilisinin tanımlanmasına yönelik bir düzenlemenin (f) bendi olarak ilave edilmesi ve müteakip bentlerin teselsül ettirilmesi; kanun tekniği açısından ilgili kanunlara doğrudan atıf yapılabilmesini teminen (ı) bendi olarak teselsül ettirilen (h) bendinde yer alan "Türkiye Cumhuriyeti Kanunlarına göre" ibaresinin "29/6/1956 tarihli ve 6762 sayılı Türk Ticaret Kanunu hükümlerine göre" şeklinde değiştirilmesi; (i) bendi olarak teselsül ettirilen (ı) bendinde yer alan "Türkiye Cumhuriyeti Kanunlarına göre" ibaresinin "6762 sayılı Türk Ticaret Kanunu hükümlerine göre" şeklinde değiştirilmesi; Tasarı metninin birçok maddesinde geçen risk yönetiminin tanımlanmasını teminen (k) bendi olarak teselsül ettirilen (i) bendinden sonra gelmek üzere yeni (l) bendinin ilave edilmesi; ayrıca madde metninin tümünün kanun tekniğine uygunluk açısından redaksiyona tabi tutulması suretiyle,

- 3 üncü maddesi; madde metninde yer alan hükümlerin mali sorumluluğu da içermesi nedeniyle (I) numaralı fıkrasında yer alan "iş ve hizmetler" ibaresinden sonra gelmek üzere "ile yüklenilecek mali sorumluluklar" ibaresinin eklenmesi; hükmün daha iyi ifade edilebilmesini teminen aynı fıkranın

(a) bendindeki "sanal ve sabit" ve "mülkiyeti yükleniciye ait" ibarelerinin çıkarılması; her hafta geçici mutabakat sağlanacağına açıklık getirilmesini teminen aynı fıkranın (c) bendinin (1) numaralı alt bendinin başına "Her hafta geçici mutabakat sağlanmak ve" ibaresinin eklenmesi; kesin hesabın sözleşmenin herhangi bir nedenle sona ermesini müteakip en geç üç ay içinde yapılacağını öngören yeni bir fıkranın madde metnine eklenmesi; maddede yapılan değişiklikler doğrultusunda madde başlığının ve metninin redaksiyona tabi tutulması suretiyle,

- 4 üncü maddesi; aynen,

- 5 inci maddesi; ihale komisyonu üyeleri arasında hukukçu bir üyenin yer alması amacıyla (1) numaralı fıkrasındaki "işin uzmanı ve birinin muhasebe veya mali işlerden sorumlu bir personel" ibaresinin "işin uzmanı, birinin hukukçu ve birinin muhasebe veya mali işlerden sorumlu bir personel" olarak değiştirilmesi; (4) numaralı fıkranın ikinci cümlesinde yer alan "Komisyon başkanı ve üyeleri oy ve kararlarından sorumlu olup;" ibaresinin ve aynı fıkranın son cümlesinin metinden çıkarılması suretiyle,

- 6 ncı maddesi; yaklaşık oranın tespitinin kim tarafından yapılacağına açıklık getirilmesini teminen (1) numaralı fıkrasının başına "İdarece" ibaresinin eklenmesi; İdarenin, yaklaşık oranın tespit edilebilmesine yönelik hizmet alabilmesine de imkân sağlanması amacıyla aynı fıkrada yer alan "yaklaşık oranı belirler" ibaresinin "yaklaşık oranı tespit edilir veya ettirilir" olarak değiştirilmesi suretiyle,

- 7 nci maddesi; Tasarı metninde terim birliği sağlanması amacıyla (1) numaralı fıkrasındaki "operasyonel ve finansal yeterliğe" ibarelerinin, "ekonomik ve mali yeterlilik ile mesleki ve teknik yeterlilik" olarak redaksiyona tabi tutulması; ihaleye katılımda yeterlilik şartları arasında bulunan son beş yılda aralıksız bir yıllık deneyim sahibi olma şartı yerine, aralıklı da olsa bir yıllık deneyimi sağlayanların yeterli kabul edilebilmesi amacıyla aynı fıkranın (b) bendinde yer alan "asgari bir yıl boyunca" ibaresinin "asgari toplam bir yıl" olarak değiştirilmesi; yurt dışında da bayilik ağı işletmiş olanların ihaleye katılımlarının mümkün kılınması amacıyla "bayi ağını işletmiş olduğu" ibaresinin önüne, "yurt içinde veya yurt dışında" ibaresinin eklenmesi; iş deneyim belgesine sahip olanlara ilişkin öngörülen koşulun kaldırılması amacıyla aynı bendin son cümlesinin çıkarılması, hükmün daha iyi ifade edilebilmesini teminen (d) bendinin başına "Bir takvim yılında gerçekleşen hâsılâtın taahhüt edilen hâsılâtın altında kalması durumunda" ibaresinin eklenmesi, (2) numaralı fıkrasının ve madde başlığının redaksiyona tabi tutulması suretiyle,

- 8 inci maddesi; ihaleye katılamayacak olanlar arasına belirli suçlardan dolayı hüküm giymiş olanların da dâhil edilmesi amacıyla (1) numaralı fıkrasının (a) bendinin değiştirilmesi, aynı fıkranın (d) bendinde yer alan "evlat edinenlerin ortağı olduğu tüzel kişiler" ibaresinin "evlat edinenlerin ve bunların ortağı olduğu tüzel kişiler" olarak redaksiyona tabi tutulması; kesinleşmiş sosyal güvenlik prim borcu veya kesinleşmiş vergi borcunun ihale tarihi itibarıyla bulunması durumuna açıklık getirilmesi amacıyla (g) bendinin başına "İhale tarihi itibarıyla" ibaresinin eklenmesi; uygulamada tereddütlere yol açabilecek olması nedeniyle aynı fıkranın (ğ) bendinin metinden çıkarılması ve müteakip bentlerin teselsül ettirilmesi; (h) bendi olan (ı) bendi ile (i) bendi olan (i) bendinin redaksiyona tabi tutulması, (2) numaralı fıkrada düzenlenen yaptırımın uygulanamayacağı tüzel kişilerin belirlenmesi amacıyla "geçici teminatları gelir kaydedilir" ibaresinden önce gelmek üzere "(f) ve (h) bentleri hariç olmak üzere" ibaresinin eklenmesi; madde metninin redaksiyona tabi tutulması suretiyle,

- 9 uncu maddesi; kanun tekniği açısından ilgili kanunlara doğrudan atıf yapılabilmesini teminen (1) numaralı fıkrasında yer alan "Türkiye Cumhuriyeti Kanunlarına göre" ibaresinin "Türk Ticaret Kanunu hükümlerine göre" şeklinde redaksiyona tabi tutulması, diğer maddelerle paralellik sağlanması amacıyla "işin tümünü" ibaresinin, "iş ve hizmetleri" olarak redaksiyona tabi tutulması, yabancı tüzel kişiler tanımının içine kanunun konusu dışında kalan kişilikleri içermesi nedeniyle "yabancı tüzel kişilerle" ibaresinin "yabancı şirketlerle" olarak değiştirilmesi, 10 uncu maddenin (1) numaralı fıkrasının ikinci cümlesinin taşınarak yeni bir fıkra olarak madde metnine eklenmesi suretiyle,

- 10 uncu maddesi; kanun düzenlemesine konu olmayacağı gerekçesiyle metinden çıkarılmak suretiyle,

- 11 inci maddesi; 8 inci maddede gerek fiilin gerekse yaptırımının düzenlenmiş olması nedeniyle (1) numaralı fıkrasının (d) bendinin metinden çıkarılması suretiyle, 10 uncu madde olarak,

- 12 nci maddesi; (2) numaralı fıkrasının birinci cümlesinin ve aynı fıkranın (g) bendinin çıkarılması, ihalenin 4734 sayılı Kamu İhale Kanununa ve 2886 sayılı Devlet İhale Kanununa tabi olmadığını hükme bağlayan (g) bendinin (2) numaralı fıkraya ilave edilmesi suretiyle, 11 inci madde olarak,

- 13 üncü maddesi; (2) numaralı fıkrasının (c) bendinin redaksiyona tabi tutulması, hükmün daha iyi ifade edilebilmesini teminen (f) bendinin redaksiyona tabi tutulması, (ğ) bendinin redaksiyona tabi tutulması, (h) bendinin metinden çıkarılması ve müteakip bentlerin teselsül ettirilmesi, mevzuattaki yükümlü tanımla ilgili karışıklığa yol açmaması amacıyla (i) bendi olan (j) bendindeki "yükümlüsü" ibaresinin "kimin tarafından karşılanacağı" olarak değiştirilmesi, (ş) bendi olan (t) bendindeki "İhale konusu işin" ibaresinin "İhalenin" olarak değiştirilmesi suretiyle, 12 nci madde olarak,

- 14 üncü maddesi; istekli ibaresinin 2 nci maddede yapılan tanımla uyumlu kullanımını sağlamak amacıyla madde metninin redaksiyona tabi tutulması suretiyle, 13 üncü madde olarak,

- 15 inci maddesi; (1) numaralı fıkrasındaki "yeterlik" ibaresinin "yeterlilik" olarak redaksiyona tabi tutulması suretiyle, 14 üncü madde olarak aynen,

- 16 ncı maddesi; (1) numaralı fıkrasının (a) bendindeki "veya konvertibl döviz" ibaresinin çıkarılması, 5411 sayılı Bankalar Kanununun 3 üncü maddesinde yer alan banka tanımı içinde katılım bankalarının da yer alması nedeniyle (b) bendindeki "ve katılım bankaları" ibaresinin çıkarılması, (c) bendinin redaksiyona tabi tutulması, (4) numaralı fıkrasının redaksiyona tabi tutulması, geçici ve kesin teminatların oranı, kapsamı ve geri iadenin tabi olacağı sürenin yeniden düzenlenmesi amacıyla (5), (6) ve (7) numaralı fıkralarının (5) ve (6) numaralı fıkralar olarak değiştirilmesi suretiyle, 15 inci madde olarak,

- 17 nci maddesi; ihale komisyonunca tekliflerin değerlendirilme süresinin artırılması amacıyla (2) numaralı fıkrasında yer alan "on gün" ibaresi "yirmi gün" olarak değiştirilmesi ve metnin redaksiyona tabi tutulması suretiyle, 16 ncı madde olarak,

- 18 inci maddesi; (2) numaralı fıkrası redaksiyona tabi tutulmak suretiyle, 17 nci madde olarak,

- 19 ve 20 nci maddeleri; 18 ve 19 uncu maddeleri olarak aynen,

- 21 inci maddesi; atıf hükümlerini düzenleyen maddenin, metinden çıkarılan madde nedeniyle değişmesi sonucu (3) numaralı fıkranın redaksiyona tabi tutulması; 16 ncı maddede yapılan değişikliklerle paralellik sağlanması amacıyla (4) numaralı fıkrasındaki "kesin teminatları" ibaresinin "kesin teminatı" olarak redaksiyona tabi tutulması suretiyle, 20 nci madde olarak,

- 22 nci maddesi; genel hükümler çerçevesinde sözleşmenin yapılmasında idarenin görev ve sorumluluğunun belirlenmiş olması nedeniyle tasarı metninden çıkarılması suretiyle,

- 23 üncü maddesi; sözleşmenin süresinin kısaltılması amacıyla (1) numaralı fıkrasındaki "on-beş yılı" ibaresinin "on yılı" olarak değiştirilmesi; hükmün sadeleştirilmesi amacıyla (4) numaralı fıkrasındaki "Bu Kanunda belirtilen haller dışında" ibaresinin çıkarılması; (4) numaralı fıkradan sonra gelmek üzere idarenin izni olmaksızın sözleşmenin başkasına devir ve temlik edilememesini ve yüklenici ortaklık yapısının değiştirilememesini hükme bağlayan (5) numaralı fıkranın metne ilave edilmesi; 23 üncü madde olan 25 inci madde ile uyumun sağlanması amacıyla (6) olan (5) numaralı fıkrasının (h) bendindeki "Mücbir sebepler ve" ibaresinden sonra gelmek üzere "mücbir sebeplere istinaden" ibaresinin eklenmesi suretiyle, 21 inci madde olarak,

- 24 üncü maddesi; 22 nci madde olarak aynen,

- 25 inci maddesi, belirtilen mücbir sebep hallerine benzer olan öngörülemeyecek mücbir sebeplerin ortaya çıkması halinde, bu durumun İdare tarafından tespit edilebilmesine imkân verilmesi amacıyla (1) numaralı fıkrasına (d) bendinin eklenmesi suretiyle, 23 üncü madde olarak,

- 26 ncı maddesi; idare tarafından yapılacak izleme ve denetimin tabi olacağı esasların belirlenmesi ve uygulanacak yaptırımın düzenlenmesi amacıyla madde metninin değiştirilmesi suretiyle, 24 üncü madde olarak,

- 27 nci maddesi; fikri ve sınaî mülkiyet haklarının idareye ait olmaması ve idareye ait olacak hakların sabit ihtimalli ve müşterek bahis oyunları üzerindeki her türlü isim ve marka hakları ile oynatılan oyunlara, merkezi sisteme ve terminallere ilişkin yazılımların kullanım lisans hakları ile sınırlandırılması amacıyla madde metninin değiştirilmesi ve madde başlığının değişiklik paralelinde redaksiyona tabi tutulması suretiyle, 25 inci madde olarak,

- 28 inci maddesi; sözleşmenin feshinin yanı sıra iptali halinde de iş ve hizmetin pazarlıkla temin usulüne tabi olması ve Tasarının 2 nci maddesinde yapılan tanım değişikliği paralelinde (1) numaralı fıkrasında yer alan "doğrudan temin" ibaresinin "pazarlıkla temin" olarak redaksiyona tabi tutulması suretiyle, 26 ncı madde olarak,

- 29, 30 ve 31 inci maddeleri; 27, 28 ve 29 uncu maddeleri olarak aynen,

- 32 nci maddesi; redaksiyona tabi tutulmak suretiyle, 30 uncu madde olarak,

- Geçici I inci maddesi; yüklenicinin ihale sonucunda imzalanacak sözleşmenin imzalanmasından sonra işe başlama süresinin kısaltılması amacıyla (1) numaralı fıkrasında yer alan "altı ay" ibaresinin "dört ay" olarak değiştirilmesi, mevcut sözleşmelerin uygulanmasına süre sınırı getirilmesi amacıyla "uygulanmasına devam olunur" ibaresinin "aynı şartlarla yeni sözleşme yapılır ve uygulanmasına yürürlük tarihinden itibaren bir yıl süreyle devam olunur" şeklinde değiştirilmesi suretiyle,

- Yürürlük ve yürütmeye ilişkin 33 ve 34 üncü maddeleri; 31 ve 32 nci maddeleri olarak aynen, kabul edilmiştir.

Alt Komisyonunda; Tasarının 8 inci maddesinin (1) numaralı fıkrası (g) bendinin Plan ve Bütçe Komisyonunda 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu, 5/1/2002 tarihli ve 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu ile 8/9/1983 tarihli ve 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu hükümleri de dikkate alınarak yeniden değerlendirilmesi benimsenmiştir.

Ayrıca, Tasarı metninde yapılan değişikliklere paralel olarak kanunların hazırlanmasında uygulanan esas ve usuller doğrultusunda birinci bölüm, beşinci bölüm ve altıncı bölüm başlıkları ile Tasarı metninin tamamı redaksiyona tabi tutulmuştur.

Bu defa, Komisyonumuzun 19/2/2008 tarihinde Hükümeti temsilen Devlet Bakanı Murat Başeroglu ile Maliye Bakanlığı, Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı, Hazine Müsteşarlığı, Özelleştirme İdaresi Başkanlığı, Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü, Milli Piyango İdaresi Genel Müdürlüğü ve Spor Toto Teşkilatı Başkanlığı temsilcilerinin katılımlarıyla yaptığı 28 inci birleşiminde Tasarının görüşülmesine devam edilmiştir.

Komisyonumuzda Tasarının geneli üzerinde yapılan görüşmelerde;

- Yurt dışı bağlantılı olarak internet ortamı üzerinden yapılan bahis organizasyonları aracılığıyla ülkemizden yurtdışına önemli miktarda kaynağın çıktığı, ülkemizde düzenlenen iddaa oyunu ile bu miktarın çok düşük seviyelere indiği, sağlanan hâsılat ve vergi gelirlerinin önemli kamu hizmetlerinin sunulmasına kaynak teşkil ettiği,

- Spor kulüplerine hâsılatın ayrılan payın düşük olduğu, hâsılatın yüzde 10'una bile ulaşmayan miktardaki kaynağın spor kulüpleri açısından yetersiz olduğu,

- Spora dayalı bahis oyunlarının oynatılmasında, kazanç elde etmek yerine, sporun yaygınlaştırılmasının ve sağlıklı nesillerin yetiştirilmesinin amaçlanması gerektiği, bu bağlamda oyunlarda kredi kartı kullanımının ve oyunların 18 yaşından küçükler tarafından oynatılmasının yasaklanmasının büyük önem taşıdığı,

- İhaleye çok sayıda şirketin katılmasının rekabet ilkeleri açısından önem taşıdığı,

- Bu tür oyunlara ilişkin dünya örneklerinin iyi incelenmesi gerektiği, benzerlik ve farklılıkların ortaya konulması gerektiği,

şeklinde görüş, eleştiri ve temennileri müteakip, Hükümet tarafından yapılan tamamlayıcı açıklamalarda;

- İdare tarafından merkezi sistemin kurulması ve işletilmesine ilişkin 30/7/2002 tarihli sözleşme ile futbola dayalı sabit ihtimalli bahis oyunlarının risk yönetim merkezi kurdurulması ve işletmeciliği başbaylığı verilmesine ilişkin 15/03/2007 tarihli sözleşmenin imzalanmış olduğu; ilk sözleşmenin süresinin 30/3/2008 tarihinde, ikinci sözleşmenin süresinin ise 1/3/2008 tarihinde sona erdiği,

- İdarenin spor müsabakaları üzerine düzenlediği sabit ihtimalli ve müşterek bahis oyunlarından sağladığı haftalık hâsılat tutarının yaklaşık elli milyon Yeni Türk Lirası tutarında olduğu, söz konusu hâsılatın katma değer vergisi, şans oyunları vergisi ve damga vergisi olarak Hazineye, isim hakkı olarak oyun programlarında yer alan spor kulüplerine, Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Müdürlüğü, Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu Genel Müdürlüğü, Savunma Sanayii Destekleme Fonu, Tanıtma Fonu, Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü gibi kamu kurum ve kuruluşlarına pay verildiği,

- İsim hakkı gelirlerinin naklen yaygın gelirleri ile birlikte Türkiye liglerinde yer alan futbol kulüplerinin en büyük gelir kaynağını oluşturduğu, 2005-2006 futbol sezonu başlangıcından itibaren futbol kulüplerimizin bütçelerinin ana kaynağını isim hakkı gelirlerinin oluşturmaya başladığı; özellikle Türkiye Futbol Federasyonu 1. , 2. ve 3. futbol liglerinde yer alan birçok futbol kulübünün İdada oyunundan aldıkları isim hakkıyla ayakta durmaya çalıştığı,

- Spora dayalı bahis oyunlarının düzenlenmesinin risk üstlenmeyi ve uzmanlığı gerektirmesi, yüksek maddi kaynağa ihtiyaç duyulması, değişen teknolojik hayatın yakından takibinin yapılmasının zorunluluğu nedenleriyle kamu tarafından yürütülmesinin mümkün olmadığı,

- Söz konusu futbol tahmin oyunu ile 2004 tarihinden günümüze kadar 5.6 milyar YTL hasılat elde edildiği, bu hasıllardan Hazineye 1.029 milyar YTL vergi ödendiği, kalan tutarın ise futbol kulüplerine, sosyal kurumlara, tesisleşme faaliyetlerine ve Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğüne ayrıldığı,

- Bahis oyunlarının oynatılması amacıyla yapılması öngörülen ihaleye, yeterlilik koşullarını sağlayan ulusal ve uluslar arası şirketlerin katılmalarının rekabet açısından oldukça önemli olduğu,

- Bahis oyunları kapsamında dünya uygulamalarının çeşitlilik gösterdiği, özellikle bu tür oyunların, özelleştirme uygulamalarına konu olduğu gibi kamu aracılığıyla veya kamu - özel sektör işbirliği ile de düzenlendiği; İngiltere'de özelleştirme sonucu oyunların tamamen özel sektör tarafından düzenlendiği ve riskin tamamının özel sektöre ait olduğu, Güney Kore örneğinin ise büyük ölçüde ülkemizdeki modele benzediği,

İfade edilmiştir.

Geneli üzerinde yapılan görüşmeleri müteakip Tasarı ve gerekçesi Komisyonumuzca da benimsenerek maddelerinin görüşülmesine geçilmiş ve görüşmelere Alt Komisyon tarafından hazırlanan metin esas alınmak suretiyle devam edilmesine karar verilmiştir.

Alt Komisyon Metninin;

- 1 inci maddesi; aynen,

- 2 nci maddesi; risk yönetimi tanımının daha iyi ifade edilebilmesini teminen değiştirilmesi suretiyle,

- 3, 4, 5 inci maddeleri; aynen,

- 6 ncı maddesi; redaksiyona tabi tutulması suretiyle,

- 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18 ve 19 uncu maddeleri; aynen,

- 20 nci maddesi; (1) numaralı fıkrasının redaksiyona tabi tutulması suretiyle

- 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29 ve 30 uncu maddeleri; aynen,

- Spor müsabakalarına dayalı sabit ihtimalli bahis oyunlarının özel hukuk tüzel kişilerine yaptırılmasının uygulama sonuçları hakkında Spor Toto Teşkilat Başkanlığınca yılda bir defa Plan ve Bütçe Komisyonunun bilgilendirilmesini teminen yeni 31 inci maddenin metne ilave edilmesi suretiyle,

- Geçici 1 inci maddesi; İdare tarafından merkezi sistemin kurulması ve işletilmesine ilişkin 30/7/2002 tarihli sözleşme ile futbola dayalı sabit ihtimalli bahis oyunlarının risk yönetim merkezi kurdurulması ve işletmeciliği başbaylığı verilmesine ilişkin 15/3/2007 tarihli sözleşme imzalanmış olup; ilk sözleşmenin süresi 30/3/2008 tarihinde, ikinci sözleşmenin süresi ise 1/3/2008 tarihinde sona ermesi nedeniyle, bu Kanuna göre yapılacak ihale sonucunda imzalanacak sözleşme konusu iş ve hizmetlerin yüklenici tarafından fiilen başlanıncaya kadar geçerli ve en fazla bir yıl süreli olmak üzere, bu Kanunun konusu işlerle ilgili olarak imzalanmış yukarıda anılan sözleşmelerdeki şartları taşıyan özel hukuk hükümlerine tabi yeni bir sözleşme yaparak idareye işin kesintisiz olarak devamını sağlama yetkisi tanınmasını ve anılan kamusal hizmet, katkı ve yararların kesintiye uğramadan devam etmesini teminen değiştirilmesi suretiyle,

- Yürürlük ve yürütmeye ilişkin 31 ve 32 nci maddeleri; 32 ve 33 üncü maddeler olarak aynen, kabul edilmiştir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan
Sait Açıba
Afyonkarahisar
Kâtip
Süreyya Sadi Bilgiç
Isparta
Üye
Mehmet Zekai Özcan
Ankara

Üye
İsmail Özgün
Balıkesir
Üye
Emin Haluk Ayhan
Denizli
(Karşı oy yazım ektedir)
Üye
Necdet Budak
Edirne
Üye
İbrahim Hasgür
İzmir

Üye
Muzaffer Baştıpoğlu
Kocaeli

Üye
Ferit Mevlüt Aslanoğlu
Malatya

Üye
Ali Er
Mersin

Üye
M. Mustafa Açıkalın
Sivas
Üye
M. Akif Hamzaçebi
Trabzon

Başkanvekili
M. Altan Karapaşaoğlu
Bursa
Üye
Necdet Ünüvar
Adana
Üye
Sadık Badak
Antalya

Üye
Ali Osman Sali
Balıkesir
Üye
Mehmet Yüksel
Denizli

Üye
Alaattin Büyükkaya
İstanbul
Üye
Harun Öztürk
İzmir
(Muhalefet şerhi ektedir)
Üye
Mustafa Kabakcı
Konya

Üye
Ömer Faruk Öz
Malatya

Üye
Gürol Ergin
Muğla
(İmzada bulunamadı)
Üye
Hasip Kaplan
Şırnak
Üye
Kerem Altun
Van

Sözcü
Hasan Fehmi Kinay
Kütahya
Üye
Halil Aydoğan
Afyonkarahisar
Üye
Mehmet Günal
Antalya
(Muhalefet şerhi ektedir)
Üye
Cahit Bağcı
Çorum
Üye
Gültan Kışanak
Diyarbakır

Üye
Bülent Baratalı
İzmir
Üye
Mustafa Özbayrak
Kırkkale

Üye
Mustafa Kalaycı
Konya
(Muhalefet şerhi ektedir)
Üye
Erkan Akçay
Manisa
(Karşı oy yazımız eklidir)
Üye
Münir Kutluata
Sakarya
(Karşı oy yazımız ektedir)
Üye
Faik Öztürk
Tekirdağ
Üye
Abdulkadir Akgül
Yozgat

“SPOR MÜSABAKALARINA DAYALI SABİT İHTİMALLİ VE MÜŞTEREK BAHİŞ OYUNLARININ ÖZEL HUKUK TÜZEL KİŞİLERİNE YAPTIRILMASI HAKKINDA KANUN TASARISI” HAKKINDA MUHALEFET ŞERHİ

Tasarının amaç ve kapsam başlıklı birinci maddesinde; at yarışları hariç tüm spor müsabakaları üzerine sabit ihtimalli ve müşterek bahis oyunları düzenlenmesi, bundan sonra bu müsabakalar üzerinden oynatılacak bahisleri de peşin olarak aynı tüzel kişiliğe yaptırmayı öngörmektedir. Bu, idarenin elini kolunu bağlayacak bir karardır. Bu spor dalları için ayrı bir ihale yapılmasının önü kapanmalıdır. Diğer spor dalları için ayrı ihale açabilme yetkisi idarenin elinde bulunmalıdır. Kanun tasarısının bu maddesi; bu haliyle bütün spor dallarına ilişkin bahislerin aynı şirket üzerinden yapılması zorunluluğu getirmektedir.

Tasarının 3 üncü maddesinin 1 inci fıkrasının (a) bendinde merkezi bahis sisteminin nerede kurulacağı ve nasıl işleyeceğine dair bir açıklık yoktur. 3 üncü maddenin (c) bendinden 1 inci fıkrasındaki sabit ihtimalli bahis oyunlarında idare tarafından dağıtılan ikramiye tutarının oyun planına göre dağıtılması gereken ikramiye tutarının üzerinde olması halinde aradaki farkın karşılanması öngörülmektedir. Ancak bu farkın nasıl hesaplanacağına ilişkin açıklık bulunmamaktadır. 3 üncü maddenin (c) bendinin 3 üncü fıkrasında ise oynatılan oyunlara ilişkin pazarlama, reklam, tanıtım faaliyetleri hizmetlerinin hangi kriterlere göre yürütüleceği açık değildir. İhaleyi alan şirketin bu konuyu suistimal etmek ihtimali göz ardı edilmiş görülmektedir.

Tasarının 21 inci maddesinin 1 inci fıkrasında “sözleşmenin süresi”nin 10 yılı geçmeyeceği hükmü getirilmektedir. Tasarının alt komisyona gelen orijinal halinde 15 yıl olan bu sürenin uzun olduğu yolundaki eleştirilerimiz üzerine 10 yıla indirilmiştir. Ancak, 10 yıllık süre de uzun bir süredir. İdarenin kendisini 10 yıl süreyle bağlaması doğru değildir. Şartlar gerektirirse yeniden ihale açılmasının önü açık olmalıdır. İhale süresinin 5 yılı aşmaması, değişen teknolojiler ve yeni oyunlar sonucunda yeniden ihaleye çıkılması açısından daha doğru olacaktır.

Yukarıda açıklanan nedenlerle “Spor Müsabakalarına Dayalı Sabit İhtimalli ve Müşterek Bahis Oyunlarının Özel Hukuk Tüzel Kişilerine Yaptırılması Hakkında Kanun Tasarısı”na red oyu verdiğimizizi bilgilerinize arz ederiz.

Prof. Dr. Münir Kutluata

Sakarya

Emin Haluk Ayhan

Denizli

Doç. Dr. Mehmet Günel

Antalya

Mustafa Kalaycı

Konya

Erkan Akçay

Manisa

SPOR MÜSABAKALARINA DAYALI SABİT İHTİMALİ VE MÜŞTEREK
BAHİS OYUNLARININ ÖZEL HUKUK TÜZEL KİŞİLERİNE YAPTIRILMASI
HAKKINDA KANUN TASARISINA İLİŞKİN KARŞIOY YAZISI

İhaleye katılacakların anonim şirket statüsündeki özel hukuk tüzel kişileri ile sınırlandırılmış olması ve gerçek kişilerin ihaleye katılmalarının engellenmesi; 7 nci maddede ihaleye katılacakların daha da sınırlandırılmış olması nedeniyle rekabetin sağlanması konusunda zorluklar yaşanacak olması; on yıllık sözleşme süresinin kısa bir süre olmaması ve kurulacak bahis terminallerinin bu süre sonunda idareye devredilmesinin düşünülmemesi; teşkilattan ayrılanlara da belli bir süre ihalelere katılma yasağı getirilmemiş olması; on yıllık süre içinde hasılat gerçekleştirmelerine göre idare lehine mali hükümlerin gözden geçirilebileceğine ilişkin esnek bir düzenlemeye yer verilmemiş olması; hukukumuzda ve içtihadta mücbir sebeplerin neler olduğu belirlenmişken, tasarıda "idarece tespit edilecek diğer benzer haller" in de mücbir sebepler arasında sayılmasının, sözleşmenin uygulanması sırasında kötü kullanımlara fırsat verecek olması nedenleriyle çoğunluk görüşüne iştirak edilmemiştir.

Harun Öztürk

DSP İzmir Milletvekili

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

SPOR MÜSABAKALARINA DAYALI SABİT İHTİMALLİ VE MÜŞTEREK BAHİS OYUNLARININ ÖZEL HUKUK TÜZEL KİŞİLERİNE YAPTIRILMASI HAKKINDA KANUN TASARISI BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1- (1) Bu Kanunun amacı; uzmanlık, ileri teknoloji ve yüksek maddi kaynak gerektiren, at yarışları hariç olmak üzere, spor müsabakaları üzerine sabit ihtimalli ve müşterek bahis oyunlarını düzenleme işine ilişkin merkezi bahis sistemi ve risk yönetim merkezinin kurulması ve işletilmesi ile baş bayilik iş ve hizmetlerinin özel hukuk sözleşmesi ile hasılatın pay verilmesi modeliyle, Spor Toto Teşkilat Başkanlığınca özel hukuk tüzel kişilerine yaptırılmasına ilişkin usul ve esasları belirlemektir.

Tanımlar

MADDE 2- (1) Bu Kanunun uygulanmasında;

a) Benzer iş: Risk yönetimi içermesi kaydıyla, ihale konusu iş ile nitelikleri itibarıyla benzerlik gösteren, aynı veya benzer usullerle gerçekleştirilen makine, teçhizat ve diğer ekipman ile mali güç, ihtisas ile personel ve organizasyon gerekleri itibarıyla benzer özellikteki işleri,

b) Doğrudan temin: 28 inci maddede belirtilen durumlarda 3 üncü maddede belirtilen iş ve hizmetlerin, İdare tarafından davet edilen isteklilerle teknik şartların ve hasılatın verilecek pay oranının görüşülerek doğrudan temin edilebileceği usulü,

c) Hasılat: İdare tarafından müşterek ve sabit ihtimalli bahis oyunlarının oynatılması karşılığında iştirakçilerden tahsil edilen tutardan katma değer vergisi düşüldükten sonra kalan tutarı,

ç) Hasılatın pay verilmesi modeli: 3 üncü maddede belirtilen iş ve hizmetlerin özel hukuk tüzel kişilerine yaptırılması için hasılatın, sözleşmede belirlenen esaslara göre yükleniciye

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

SPOR MÜSABAKALARINA DAYALI SABİT İHTİMALLİ VE MÜŞTEREK BAHİS OYUNLARININ ÖZEL HUKUK TÜZEL KİŞİLERİNE YAPTIRILMASI HAKKINDA KANUN TASARISI BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam ve Tanımlar

Amaç ve Kapsam

MADDE 1- (1) Bu Kanunun amacı; uzmanlık, ileri teknoloji ve yüksek maddi kaynak gerektiren, at yarışları hariç olmak üzere, spor müsabakaları üzerine sabit ihtimalli ve müşterek bahis oyunlarını düzenleme işine ilişkin merkezi bahis sistemi ve risk yönetim merkezinin kurulması ve işletilmesi ile başbayilik iş ve hizmetlerinin özel hukuk sözleşmesi ile hasılatın pay verilmesi modeliyle, Spor Toto Teşkilat Başkanlığınca özel hukuk tüzel kişilerine yaptırılmasına ilişkin usul ve esasları belirlemektir.

Tanımlar

MADDE 2- (1) Bu Kanunun uygulanmasında;

a) Başbayı: 3 üncü maddenin (c) bendinde belirtilen iş ve hizmetleri yapmak üzere idare ile sözleşme yapan yükleniciyi,

b) Benzer iş: Risk yönetimi içermesi kaydıyla, ihale konusu iş ile nitelikleri itibarıyla benzerlik gösteren, aynı veya benzer usullerle gerçekleştirilen makine, teçhizat ve diğer ekipman ile mali güç, ihtisas ile personel ve organizasyon gerekleri itibarıyla benzer özellikteki işleri,

c) Hasılat: İdare tarafından müşterek ve sabit ihtimalli bahis oyunlarının oynatılması karşılığında iştirakçilerden tahsil edilen tutardan katma değer vergisi düşüldükten sonra kalan tutarı,

ç) Hasılatın pay verilmesi modeli: 3 üncü maddede belirtilen iş ve hizmetlerin özel hukuk tüzel kişilerine yaptırılması için yükleniciye, yüklendiği iş ve hizmetlerden elde edilen hasılatın, sözleşmede belirlenen esaslara göre yükleniciye belli bir yüzde oranında pay verilmesini öngören özel finansman modelini,

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

belli bir yüzde oranında pay verilmesini öngören özel finansman modelini,

d) İdare: Spor Toto Teşkilat Başkanlığını,

e) İhale dokümanı: İhale konusu işte, isteklilere talimatları da içeren idarî şartname, teknik şartname, sözleşme tasarısı ve gerekli diğer belge ve bilgileri,

f) İstekli: İhaleye teklif veren özel hukuk tüzel kişilerini,

g) Merkezi bahis sistemi: Ana sistem ve kurtarma sistemi olmak üzere iki bölümden meydana gelen, tüm bayilerden gelen bilgilerin toplandığı, işlendiği ve depolandığı, yüksek kapasite ve işlem gücüne sahip yedekleme özelliği bulunan donanımların bütününe oluşturduğu sistemi,

ğ) Müşterek bahis oyunları: Yurt içinde ve yurt dışında tertiplenen spor müsabakalarına ait sonuçların tahmin edilmesi üzerine oynatılan, hasılatın önceden belirlenen ikramiye yüzdesinin, doğru sonucu tahmin eden iştirakçiler arasında paylaştırıldığı bahis oyunlarını,

h) Ortak girişim: İhaleye katılmak üzere Türkiye Cumhuriyeti kanunlarına göre kurulmuş anonim şirketlerin kendi aralarında veya yabancı tüzel kişilerle yaptıkları anlaşma ile oluşturulan iş ortaklıklarını,

ı) Özel hukuk tüzel kişisi: Türkiye Cumhuriyeti kanunlarına göre kurulmuş anonim şirketleri veya bunların kendi aralarında veya yabancı tüzel kişilerle oluşturdukları ortak girişimleri,

i) Pilot ortak: Ortak girişimi temsil etme yetkisine sahip olan ortağı,

j) Risk yönetim merkezi: Sabit ihtimalli bahis oyun programlarında yer alan etkinliklere ilişkin bahis oranlarının belirlenmesi, güncellenmesi ve bahis işlemlerinin takibi gibi faaliyetlerin yürütüldüğü merkezi,

k) Sabit ihtimalli bahis oyunları: Yurt içinde ve yurt dışında tertiplenen spor müsabakalarına ait sonuçların veya etkinliklerin tahmin

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

d) İdare: Spor Toto Teşkilat Başkanlığını,

e) İhale dokümanı: İhale konusu iş ve hizmette idarî şartname, teknik şartname, sözleşme tasarısı ve gerekli diğer belge ve bilgileri,

f) İhale yetkilisi: Spor Toto Teşkilat Başkanını,

g) İstekli: İhaleye teklif veren özel hukuk tüzel kişilerini,

ğ) Merkezi bahis sistemi: Ana sistem ve kurtarma sistemi olmak üzere iki bölümden meydana gelen, tüm bayilerden gelen bilgilerin toplandığı, işlendiği ve depolandığı, yüksek kapasite ve işlem gücüne sahip yedekleme özelliği bulunan donanımların bütününe oluşturduğu sistemi,

h) Müşterek bahis oyunları: Yurt içinde ve yurt dışında tertiplenen spor müsabakalarına ait sonuçların tahmin edilmesi üzerine oynatılan, hasılatın önceden belirlenen ikramiye yüzdesinin, doğru sonucu tahmin eden iştirakçiler arasında paylaştırıldığı bahis oyunlarını,

ı) Ortak girişim: İhaleye katılmak üzere 29/6/1956 tarihli ve 6762 sayılı Türk Ticaret Kanunu hükümlerine göre kurulmuş anonim şirketlerin kendi aralarında veya yabancı şirketlerle yaptıkları anlaşma ile oluşturulan iş ortaklıklarını,

i) Özel hukuk tüzel kişisi: 6762 sayılı Türk Ticaret Kanunu hükümlerine göre kurulmuş anonim şirketleri veya bunların kendi aralarında veya yabancı şirketlerle oluşturdukları ortak girişimleri,

j) Pazarlıkla temin: 26 ncı maddede belirtilen durumlarda 3 üncü maddede belirtilen iş ve hizmetlerin, idare tarafından ilan yapılmaksızın davet edilenlerle teknik şartların ve hasılatın verilecek pay oranının görüşülerek temin edildiği usulü,

k) Pilot ortak: Ortak girişimi temsil etme yetkisine sahip olan ortağı,

l) Risk Yönetimi: Sabit ihtimalli bahis oyun programlarında yer alan bahis katsayılarının ve asgari müsabaka sayılarının belirlenmesi ile

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

edilmesi esasına göre oynatılan ve iştirak edenler arasından doğru tahmin edenlere, önceden belirlenen bahis oranlarıyla ikramiye kazandıran oyunları,

l) Sözleşme: İdare ile yüklenici arasında yapılan, özel hukuk hükümlerine tabi sözleşmeyi,

m) Spor müsabakası: Yurt içinde ve yurt dışında ilgili kurum ve kuruluşlarca tertiplenen resmî, özel, temsili, ulusal veya uluslararası spor karşılaşmalarını,

n) Teklif: Bu Kanuna göre yapılacak ihalelerde isteklinin İdareye sunduğu ve hasılattan talep ettiği pay oranını gösterir teklifi ile değerlendirmeye esas diğer belge veya bilgileri,

o) Yüklenici: Bu Kanunda belirtilen iş ve hizmetlerin yaptırılması amacıyla İdare ile sözleşme imzalayan özel hukuk tüzel kişisini, ifade eder.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

oyunların ikramiye riskinin kısmen veya tamamen yüklenici tarafından karşılanmasını,

m) Risk yönetim merkezi: Sabit ihtimalli bahis oyun programlarında yer alan etkinliklere ilişkin bahis oranlarının belirlenmesi, güncellenmesi ve bahis işlemlerinin takibi gibi faaliyetlerin yürütüldüğü merkezi,

n) Sabit ihtimalli bahis oyunları: Yurt içinde ve yurt dışında tertiplenen spor müsabakalarına ait sonuçların veya etkinliklerin tahmin edilmesi esasına göre oynatılan ve iştirak edenler arasından doğru tahmin edenlere, önceden belirlenen bahis oranlarıyla ikramiye kazandıran oyunları,

o) Sözleşme: İdare ile yüklenici arasında yapılan, özel hukuk hükümlerine tabi sözleşmeyi,

ö) Spor müsabakası: Yurt içinde ve yurt dışında ilgili kurum ve kuruluşlarca tertiplenen resmî, özel, temsili, ulusal veya uluslararası spor karşılaşmalarını,

p) Teklif: Bu Kanuna göre yapılacak ihalelerde isteklinin İdareye sunduğu ve hasılattan talep ettiği pay oranını gösterir teklifi ile değerlendirmeye esas diğer belge veya bilgileri,

r) Yüklenici: Bu Kanunda belirtilen iş ve hizmetlerin yaptırılması amacıyla İdare ile sözleşme imzalayan özel hukuk tüzel kişisini, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Özel Hukuk Tüzel Kişilerine Yaptırılabilir İş ve Hizmetler, İhaleye İlişkin Temel İlkeler
Özel hukuk tüzel kişilerine yaptırılabilir iş ve hizmetler

MADDE 3- (1) Bu Kanun kapsamında özel hukuk tüzel kişilerine yaptırılabilir iş ve hizmetler şunlardır:

a) Spor müsabakalarına dayalı müşterek bahis ve sabit ihtimalli bahis oyunlarının elektronik ortamlar ve bahis terminaleri üzerinden oynatılması amacıyla sanal ve sabit bayilerin bağlantılı olarak çalıştığı, mülkiyeti yükleniciye ait

İKİNCİ BÖLÜM

İş ve Hizmetler, Mali Sorumluluklar ve İhaleye İlişkin Temel İlkeler
İş ve hizmetler ile mali sorumluluklar

MADDE 3- (1) Bu Kanun kapsamında özel hukuk tüzel kişilerine yaptırılabilir iş ve hizmetler ile yüklenilecek mali sorumluluklar şunlardır:

a) Spor müsabakalarına dayalı müşterek bahis ve sabit ihtimalli bahis oyunlarının elektronik ortamlar ve bahis terminaleri üzerinden oynatılması amacıyla bayilerin bağlantılı olarak çalıştığı merkezî bahis sisteminin kurulması ve işletilmesi,

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

merkezî bahis sisteminin kurulması ve işletilmesi.

b) Sabit ihtimalli bahis oyunları için, merkezî bahis sistemine bağlı olarak çalışacak risk yönetim merkezinin kurulması ve işletilmesi, bu kapsamda oyun programlarında yer alan müsabakalara ilişkin bahis oranlarının belirlenmesi.

c) Baş bayilik iş ve hizmetleri;

1) Sözleşme süresi sonunda kesin hesap çıkartılmak üzere, sabit ihtimalli bahis oyunlarında İdare tarafından dağıtılan ikramiye tutarının oyun planına göre dağıtılması gereken ikramiye tutarının üzerinde olması hâlinde aradaki farkın karşılanması,

2) İdarenin mevcut ve ileride tesis edeceği bayilerine merkezî bahis sistemi ile uyumlu çalışacak bahis terminallerinin, mülkiyeti yüklenicide kalmak üzere temin edilmesi, merkezî sistemle eş ve gerçek zamanlı bağlantılarının iletişim giderleri üstlenilerek kurulması, onarım ve bakımlarının yapılması,

3) İdare tarafından oynatılan oyunlara ilişkin pazarlama, reklam, tanıtım gibi faaliyetlerin yapılması; kupon, rulo gibi sarfiyat malzemelerinin temini ve bayilere dağıtılması; müsabaka ve ikramiye sonuçları gibi duyuruların yazılı ve görsel basın aracılığıyla yapılması ile bayilik destek hizmetlerinin verilmesi.

İhaleye ilişkin temel ilkeler

MADDE 4- (1) İhalede saydamlığın, rekabetin, eşit muamelenin, güvenilirliğin, gizliliğin, kamuoyu denetiminin, ihtiyaçların uygun şartlarla ve zamanında karşılanmasının ve kaynakların verimli kullanılmasının sağlanması esastır.

(2) 3 üncü maddede belirtilen iş ve hizmetlerin yaptırılacağı özel hukuk tüzel kişisi, İdare tarafından hasılatlardan pay verilmesi modeli esas alınarak bu Kanuna göre yapılacak kapalı teklif

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

b) Sabit ihtimalli bahis oyunları için, merkezî bahis sistemine bağlı olarak çalışacak risk yönetim merkezinin kurulması ve işletilmesi, bu kapsamda oyun programlarında yer alan müsabakalara ilişkin bahis oranlarının belirlenmesi.

c) Başbayilik iş ve hizmetleri;

1) Her hafta geçici mutabakat sağlanmak ve sözleşme süresi sonunda kesin hesap çıkartılmak üzere, sabit ihtimalli bahis oyunlarında İdare tarafından dağıtılan ikramiye tutarının oyun planına göre dağıtılması gereken ikramiye tutarının üzerinde olması hâlinde aradaki farkın karşılanması,

2) İdarenin mevcut ve ileride tesis edeceği bayilerine merkezî bahis sistemi ile uyumlu çalışacak bahis terminallerinin, mülkiyeti yüklenicide kalmak üzere temin edilmesi, merkezî sistemle eş ve gerçek zamanlı bağlantılarının iletişim giderleri üstlenilerek kurulması, onarım ve bakımlarının yapılması,

3) İdare tarafından oynatılan oyunlara ilişkin pazarlama, reklam, tanıtım gibi faaliyetlerin yapılması; kupon, rulo gibi sarfiyat malzemelerinin temini ve bayilere dağıtılması; müsabaka ve ikramiye sonuçları gibi duyuruların yazılı ve görsel basın aracılığıyla yapılması ile bayilik destek hizmetlerinin verilmesi,

4) Bu bentteki kesin hesap, sözleşmenin herhangi bir nedenle sona ermesini müteakip en geç üç ay içerisinde yapılır.

İhaleye ilişkin temel ilkeler

MADDE 4- (1) İhalede saydamlığın, rekabetin, eşit muamelenin, güvenilirliğin, gizliliğin, kamuoyu denetiminin, ihtiyaçların uygun şartlarla ve zamanında karşılanmasının ve kaynakların verimli kullanılmasının sağlanması esastır.

(2) 3 üncü maddede belirtilen iş ve hizmetlerin yaptırılacağı özel hukuk tüzel kişisi, İdare tarafından hasılatlardan pay verilmesi modeli esas alınarak bu Kanuna göre yapılacak kapalı teklif ihale usulü ile belirlenir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

(3) 3 üncü maddede belirtilen iş ve hizmetler özel hukuk tüzel kişilerine bir bütün olarak kısımlara bölünmeden ve yurt çapında yürütülecek şekilde ihale edilir.

İhale komisyonu

MADDE 5- (1) İdare bünyesinde biri başkan olmak üzere, ikisinin ihale konusu için uzmanı ve birinin muhasebe veya mali işlerden sorumlu bir personel olması şartıyla, tek sayıda olmak üzere, en az beş kişiden oluşacak şekilde, asıl üyeler ile bu üyelerin yerine geçecek aynı niteliklere sahip yedek üyelerin isimleri belirtilmek suretiyle bir ihale komisyonu oluşturulur.

(2) İhale komisyonunun İdare personelinin oluşturulması esas olmakla birlikte, İdarede yeterli sayı ve nitelikte personel bulunmaması hâlinde diğer kamu kurum ve kuruluşlarından komisyona üye alınabilir.

(3) Gerekli incelemeyi yapmalarını sağlamak amacıyla ihale işlem dosyasının birer örneği, ilanı izleyen üç gün içinde ihale komisyonu üyelerine verilir.

(4) İhale komisyonu noksansız olarak toplanır ve kararlar çoğunlukla alınır. Komisyon üyeleri kararlarda çekimser kalamaz. Komisyon başkanı ve üyeleri oy ve kararlarından sorumlu olup; karşı oy kullanan komisyon üyeleri, gerekçelerini komisyon kararına yazmak ve imzalamak zorundadır. İhale komisyonunca alınan kararlar ve düzenlenen tutanaklar, komisyon başkanı ve üyelerinin adları, soyadları ve görev unvanları belirtilerek imzalanır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

İhaleye Katılım Kuralları

Yaklaşık oran

MADDE 6- (1) İhale yapılmadan önce her türlü ayrıntılı araştırma yapılarak hâsılâtın yükleniciye verilebilecek yaklaşık oranı belirlenir ve dayanaklarıyla birlikte bir hesap cetvelinde gösterilir.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

(3) 3 üncü maddede belirtilen iş ve hizmetler özel hukuk tüzel kişilerine bir bütün olarak kısımlara bölünmeden ve yurt çapında yürütülecek şekilde ihale edilir.

İhale komisyonu

MADDE 5- (1) İdare bünyesinde biri başkan olmak üzere, ikisinin ihale konusu için uzmanı, birinin hukukçu ve birinin muhasebe veya mali işlerden sorumlu bir personel olması şartıyla, tek sayıda olmak üzere, en az beş kişiden oluşacak şekilde, asıl üyeler ile bu üyelerin yerine geçecek aynı niteliklere sahip yedek üyelerin isimleri belirtilmek suretiyle bir ihale komisyonu oluşturulur.

(2) İhale komisyonunun İdare personelinin oluşturulması esas olmakla birlikte, İdarede yeterli sayı ve nitelikte personel bulunmaması hâlinde diğer kamu kurum ve kuruluşlarından komisyona üye alınabilir.

(3) Gerekli incelemeyi yapmalarını sağlamak amacıyla ihale işlem dosyasının birer örneği, ilanı izleyen üç gün içinde ihale komisyonu üyelerine verilir.

(4) İhale komisyonu noksansız olarak toplanır ve kararlar çoğunlukla alınır. Komisyon üyeleri kararlarda çekimser kalamaz. Karşı oy kullanan komisyon üyeleri, gerekçelerini komisyon kararına yazmak ve imzalamak zorundadır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

İhaleye Katılım Kuralları

Yaklaşık oran

MADDE 6- (1) İdarece, ihale yapılmadan önce her türlü ayrıntılı araştırma yapılarak hâsılâtın yükleniciye verilebilecek yaklaşık oran tespit edilir veya ettirilir ve dayanaklarıyla birlikte bir hesap cetvelinde gösterilir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

(2) Yaklaşık oranın tespitinde bir öncelik sıralaması olmaksızın;

a) Kamu kurum ve kuruluşları tarafından hizmetin niteliğine göre belirlenmiş fiyatlar,

b) İdare veya diğer idarelerce gerçekleştirilmiş aynı veya benzer hizmetlerdeki fiyatlar ve ücretler,

c) İlgili meslek odalarının belirlenmiş fiyatlar,

ç) İhale konusu hizmeti oluşturan iş kalemlerine ilişkin fiyatların (a), (b) ve (c) bentlerine göre tespit edilememesi hâlinde, yapılacak fiyat araştırması kapsamında; o hizmete ilişkin alınacak fiyat tekliflerinin ortalaması alınmak suretiyle veya konusunda uzman bilirkişi ve uzmanlardan soruşturularak oluşturulacak fiyatlar,

esas alınır.

(3) Yaklaşık oran ilan edilmez ve isteklilere veya ihale süreciyle resmî ilişkisi olmayan diğer kişilere açıklanmaz.

İhaleye katılmada yeterlik kuralları

MADDE 7- (1) İhaleye katılacak isteklilerin belirli operasyonel ve finansal yeterliğe sahip olması esastır. İhaleye katılacak isteklilerin sağlanması gereken operasyonel ve finansal yeterlik kriterleri idarî şartnamede yer alır. İhaleye katılacak isteklilerden, yeterliklerinin belirlenmesine ilişkin olarak aşağıda belirtilen bilgi ve belgeler istenir:

a) İsteklinin, mevzuatı gereği ilgili odaya kayıtlı olarak faaliyette bulunduğunu gösteren belgeler.

b) İsteklinin ihale konusu iş veya benzer müşterek ve sabit ihtimalli bahis işlerinde, son beş yıl içinde, asgarî bir yıl boyunca idarî şartnamede belirlenecek sayıda bayi ağını işletmiş olduğuna ve belirlenecek tutarda yıllık hasılatın risk yönetimini gerçekleştirmiş olduğuna ilişkin iş deneyim belgeleri. Bu belge sahiplerinin kuracakları veya ortak olacakları tüzel kişiliklerin ihaleye girebilmesinde tüzel kişiliğin yansından fazla hissesine sahip olmaları ve sözleşme süresince bu oranın muhafaza edilmesi zorunludur.

(2) Yaklaşık oranın tespitinde bir öncelik sıralaması olmaksızın;

a) Kamu kurum ve kuruluşları tarafından hizmetin niteliğine göre belirlenmiş fiyatlar,

b) İdare veya diğer idarelerce gerçekleştirilmiş aynı veya benzer hizmetlerdeki fiyatlar ve ücretler,

c) İlgili meslek odalarının belirlenmiş fiyatlar,

ç) İhale konusu hizmeti oluşturan iş kalemlerine ilişkin fiyatların (a), (b) ve (c) bentlerine göre tespit edilememesi hâlinde, yapılacak fiyat araştırması kapsamında; o hizmete ilişkin alınacak fiyat tekliflerinin ortalaması alınmak suretiyle veya konusunda uzman bilirkişi ve uzmanlardan soruşturularak oluşturulacak fiyatlar,

esas alınır.

(3) Yaklaşık oran ilan edilmez ve isteklilere veya ihale süreciyle resmî ilişkisi olmayan diğer kişilere açıklanmaz.

İhaleye katılmada yeterlilik kuralları

MADDE 7- (1) İhaleye katılacak isteklilerin belirli ekonomik ve mali yeterlilik ile mesleki ve teknik yeterliliğe sahip olması esastır. İhaleye katılacak isteklilerin sağlanması gereken ekonomik ve mali yeterlilik ile mesleki ve teknik yeterlilik kriterleri idarî şartnamede yer alır. İhaleye katılacak isteklilerden, yeterliliklerinin belirlenmesine ilişkin olarak aşağıda belirtilen bilgi ve belgeler istenir:

a) İsteklinin, mevzuatı gereği ilgili odaya kayıtlı olarak faaliyette bulunduğunu gösteren belgeler,

b) İsteklinin ihale konusu iş veya benzer müşterek ve sabit ihtimalli bahis işlerinde, son beş yıl içinde, asgarî toplam bir yıl idarî şartnamede belirlenecek sayıda yurtiçinde veya yurtdışında bayi ağını işletmiş olduğuna ve belirlenecek tutarda yıllık hasılatın risk yönetimini gerçekleştirmiş olduğuna ilişkin iş deneyim belgeleri,

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

c) İhale konusu iş kapsamında kullanılacak altyapı ve ekipmanlar ile yapılacak işin ihale dokümanında belirtilen standartlara uygunluğunu gösteren, uluslararası kurallara uygun şekilde akredite edilmiş kalite kontrol kuruluşları tarafından verilen sertifikalar.

ç) İsteklinin organizasyon yapısına ve ihale konusu işi yerine getirmek için yeterli sayıda ve nitelikte personel çalıştırdığına veya çalıştıracağına ilişkin bilgi veya belgeler.

d) İsteklinin hasılatından aldığı pay oranının, gerçekleşen hasılat ile taahhüt ettiği hasılat arasındaki farkın taahhüt edilen hasılatla oranı kadar noksan uygulanacağına ilişkin hükmü de içeren ve miktarı idarî şartnamede belirlenen asgarî yıllık hasılat taahhütnamesi.

e) İsteklinin, ilgili mevzuatı uyarınca yayımlanması zorunlu olan bilançosu veya bilançosunun gerekli görülen bölümleri, yoksa bunlara eşdeğer belgeler.

(2) İhale dokümanında ortak girişimi oluşturan ortakların münferiden karşılaması gereken asgarî yeterlilik kriterleri dışındaki belgeleri pilot ortağın sunması yeterlidir.

İhaleye katılamayacak olanlar

MADDE 8- (1) Aşağıda sayılanlar doğrudan veya dolaylı olarak, kendileri veya başkaları adına hiçbir şekilde ihalelere katılamazlar:

a) İlgili mevzuat uyarınca geçici veya sürekli olarak kamu ihalelerine katılmaktan yasaklanmış olanlar ile 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 282 nci maddesi kapsamına giren suçlardan veya organize suçlardan dolayı hükümlü bulunanların ortağı veya yönetim kurulu üyesi olduğu tüzel kişiler.

b) İlgili mercilerce hileli iflas ettiğine karar verilenler.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

c) İhale konusu iş kapsamında kullanılacak altyapı ve ekipmanlar ile yapılacak işin ihale dokümanında belirtilen standartlara uygunluğunu gösteren, uluslararası kurallara uygun şekilde akredite edilmiş kalite kontrol kuruluşları tarafından verilen sertifikalar,

ç) İsteklinin organizasyon yapısına ve ihale konusu işi yerine getirmek için yeterli sayıda ve nitelikte personel çalıştırdığına veya çalıştıracağına ilişkin bilgi veya belgeler,

d) Bir takvim yılında gerçekleşen hâsılatın taahhüt edilen hâsılatın altında kalması durumunda, isteklinin hâsılatından aldığı pay oranının, gerçekleşen hasılat ile taahhüt ettiği hasılat arasındaki farkın taahhüt edilen hasılatla oranı kadar noksan uygulanacağına ilişkin hükmü de içeren ve miktarı idarî şartnamede belirlenen asgarî yıllık hasılat taahhütnamesi,

e) İsteklinin, ilgili mevzuatı uyarınca yayımlanması zorunlu olan bilançosu veya bilançosunun gerekli görülen bölümleri, yoksa bunlara eşdeğer belgeler.

(2) İhale dokümanında ortak girişimi oluşturan ortakların münferiden karşılaması gereken asgarî yeterlilik kriterleri dışındaki belgeleri pilot ortağın sunması yeterlidir.

İhaleye katılamayacak olanlar

MADDE 8- (1) Aşağıda sayılanlar doğrudan veya dolaylı olarak, kendileri veya başkaları adına hiçbir şekilde ihalelere katılamazlar:

a) İlgili mevzuat uyarınca geçici veya sürekli olarak kamu ihalelerine katılmaktan yasaklanmış olanlar ile 12/4/1991 tarihli ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu ve 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun suçtan kaynaklanan malvarlığı değerlerini aklama, zimmet, irtikâp, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, hileli iflas, ihaleye fesat karıştırma veya örgütlü suçlardan dolayı hükümlü bulunanların ortağı veya yönetim kurulu üyesi olduğu tüzel kişiler,

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

c) İdarenin ihale yetkilisi kişileri ile bu yetkiye sahip kurullarda görevli kişilerin ortağı olduğu tüzel kişiler.

ç) İdarenin ihale konusu işle ilgili her türlü ihale işlemlerini hazırlamak, yürütmek sonuçlandırmak ve onaylamakla görevli olanların ortağı olduğu tüzel kişiler.

d) (c) ve (ç) bentlerinde belirtilen şahısların eşleri ve üçüncü dereceye kadar kan ve ikinci dereceye kadar kayın hısımları ile evlatlıkları ve evlat edinenlerinin ortağı olduğu tüzel kişiler.

e) (c), (ç) ve (d) bentlerinde belirtilen kişilerin, yönetim kurullarında görevli bulunmadıkları veya sermayesinin yüzde onundan fazlasına sahip olmadıkları anonim şirketler hariç ortakları ile şirketleri.

f) İflas eden, tasfiye hâlinde olan, işleri mahkeme tarafından yürütülen, konkordato ilan eden, işlerini askıya alan veya kendi ülkesindeki mevzuat hükümlerine göre benzer bir durumda olan tüzel kişiler.

g) Kesinleşmiş sosyal güvenlik prim borcu veya kesinleşmiş vergi borcu bulunan tüzel kişiler.

ğ) İhale tarihinden önceki beş yıl içinde, meslekî faaliyetlerinden dolayı yargı kararıyla hüküm giyen kişilerin ortağı veya yönetim kurulu üyesi olduğu tüzel kişiler.

h) İhale tarihi itibarıyla, mevzuatı gereği kayıtlı olduğu oda tarafından meslekî faaliyetten men edilmiş olan tüzel kişiler.

ı) 7258 sayılı Futbol ve Diğer Spor Müsabakalarında Bahis ve Şans Oyunları Düzenlenmesi Hakkında Kanunun 5 inci maddesinde sayılan yasak fiillerden herhangi birini işlediği İdarece tespit edilen; gerçek kişilerin kurduğu tüzel kişiler, tüzel kişiler ile söz konusu tüzel kişilerin ortaklarının kurduğu veya ortağı olduğu tüzel kişiler.

i) 11 inci maddede belirtilen yasak fiil veya davranışlarda buldukları tespit edilenler.

b) İlgili mercilerce hileli iflas ettiğine karar verilenler,

c) İdarenin ihale yetkilisi kişileri ile bu yetkiye sahip kurullarda görevli kişilerin ortağı olduğu tüzel kişiler,

ç) İdarenin ihale konusu işle ilgili her türlü ihale işlemlerini hazırlamak, yürütmek sonuçlandırmak ve onaylamakla görevli olanların ortağı olduğu tüzel kişiler,

d) (c) ve (ç) bentlerinde belirtilen şahısların eşleri ve üçüncü dereceye kadar kan ve ikinci dereceye kadar kayın hısımları ile evlatlıkları ve evlat edinenlerinin ve bunların ortağı olduğu tüzel kişiler,

e) (c), (ç) ve (d) bentlerinde belirtilen kişilerin, yönetim kurullarında görevli bulunmadıkları veya sermayesinin yüzde onundan fazlasına sahip olmadıkları anonim şirketler hariç ortakları ile şirketleri,

f) İflas eden, tasfiye hâlinde olan, işleri mahkeme tarafından yürütülen, konkordato ilan eden, işlerini askıya alan veya kendi ülkesindeki mevzuat hükümlerine göre benzer bir durumda olan tüzel kişiler,

g) İhale tarihi itibarıyla, kesinleşmiş sosyal güvenlik prim borcu veya kesinleşmiş vergi borcu bulunan tüzel kişiler,

ğ) İhale tarihi itibarıyla, mevzuatı gereği kayıtlı olduğu oda tarafından meslekî faaliyetten men edilmiş olan tüzel kişiler,

h) 29/4/1959 tarihli ve 7258 sayılı Futbol ve Diğer Spor Müsabakalarında Bahis ve Şans Oyunları Düzenlenmesi Hakkında Kanunun 5 inci maddesinde sayılan yasak fiillerden herhangi birini işlediği İdarece tespit edilen; gerçek kişilerin kurduğu tüzel kişiler, tüzel kişiler ile söz konusu tüzel kişilerin ortaklarının kurduğu veya ortağı olduğu tüzel kişiler,

ı) 10 uncu maddede belirtilen yasak fiil veya davranışlarda buldukları tespit edilenler.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

(2) Belirtilen yasalara rağmen ihaleye katılan istekliler ihale dışı bırakılarak geçici teminatları gelir kaydedilir. Bu durumun tekliflerin değerlendirilmesi aşamasında tespit edilememesi nedeniyle bunlardan biri üzerine ihale sonuçlandırılmışsa, teminatı gelir kaydedilerek ihale iptal edilir.

Ortak girişimler

MADDE 9- (1) Ortak girişimler Türkiye Cumhuriyeti kanunlarına göre kurulmuş anonim şirketler tarafından kendi aralarında veya yabancı tüzel kişilerle iş ortaklığı olarak oluşturulabilir. İş ortaklığı üyeleri, hak ve sorumluluklarıyla işin tümünü birlikte yapmak üzere ortaklık yaparlar. İhale aşamasında ortak girişimden kendi aralarında bir iş ortaklığı yaptıklarına dair anlaşma istenir. İş ortaklığı anlaşmalarında pilot ortak belirtilir. İhalenin iş ortaklığı üzerinde kalması hâlinde, sözleşme imzalanmadan önce noter tasdikli iş ortaklığı sözleşmesinin verilmesi gerekir. İş ortaklığı anlaşma ve sözleşmesinde, iş ortaklığını oluşturan tüzel kişilerin taahhüdün yerine getirilmesinde müştereken ve müteselsilen sorumlu oldukları belirtilir.

Alt yükleniciler

MADDE 10- (1) İhale aşamasında isteklilerden alt yüklenicilere yaptırmayı düşündükleri işleri belirtmeleri istenebilir. Alt yüklenicilerin yaptıkları işlerle ilgili sorumluluğu, yüklenicinin sorumluluğunu ortadan kaldırmaz.

Yasak fiil ve davranışlar

MADDE 11- (1) İhalede aşağıda belirtilen fiil veya davranışlarda bulunmak yasaktır:

a) Hile, vaat, tehdit, nüfuz kullanma, çıkar sağlama, anlaşma, irtikap, rüşvet suretiyle veya başka yollarla ihaleye ilişkin işlemlere fesat karıştırmak veya buna teşebbüs etmek.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

(2) Belirtilen yasalara rağmen ihaleye katılan istekliler ihale dışı bırakılarak, (f) ve (h) bentleri hariç olmak üzere, geçici teminatları gelir kaydedilir. Bu durumun tekliflerin değerlendirilmesi aşamasında tespit edilememesi nedeniyle bunlardan biri üzerine ihale sonuçlandırılmışsa, teminatı gelir kaydedilerek ihale iptal edilir.

Ortak girişimler ve alt yükleniciler

MADDE 9- (1) Ortak girişimler Türk Ticaret Kanunu hükümlerine göre kurulmuş anonim şirketler tarafından kendi aralarında veya yabancı şirketlerle iş ortaklığı olarak oluşturulabilir. İş ortaklığı üyeleri, hak ve sorumluluklarıyla iş ve hizmetleri birlikte yapmak üzere ortaklık yaparlar. İhale aşamasında ortak girişimden kendi aralarında bir iş ortaklığı yaptıklarına dair anlaşma istenir. İş ortaklığı anlaşmalarında pilot ortak belirtilir. İhalenin iş ortaklığı üzerinde kalması hâlinde, sözleşme imzalanmadan önce noter tasdikli iş ortaklığı sözleşmesinin verilmesi gerekir. İş ortaklığı anlaşma ve sözleşmesinde, iş ortaklığını oluşturan tüzel kişilerin taahhüdün yerine getirilmesinde müştereken ve müteselsilen sorumlu oldukları belirtilir.

(2) Alt yüklenicilerin yaptıkları işlerle ilgili sorumluluğu, yüklenicinin sorumluluğunu ortadan kaldırmaz.

Yasak fiil ve davranışlar

MADDE 10- (1) İhalede aşağıda belirtilen fiil veya davranışlarda bulunmak yasaktır:

a) Hile, vaat, tehdit, nüfuz kullanma, çıkar sağlama, anlaşma, irtikap, rüşvet suretiyle veya başka yollarla ihaleye ilişkin işlemlere fesat karıştırmak veya buna teşebbüs etmek,

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

b) İsteklileri tereddüde düşürmek, katılımı engellemek, isteklilere anlaşma teklifinde bulunmak veya teşvik etmek, rekabeti veya ihale kararını etkileyecek davranışlarda bulunmak.

c) Sahte belge veya sahte teminat düzenlemek, kullanmak veya bunlara teşebbüs etmek.

ç) Bir istekli tarafından kendisi veya başkaları adına doğrudan veya dolaylı olarak, asaleten ya da vekaleten birden fazla teklif vermek.

d) 8 inci maddeye göre ihaleye katılmaya çağrı belirtildiği hâlde ihaleye katılmak.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

İhalenin İlanı, İhale Dokümanının Verilmesi
İhalenin İlanı

MADDE 12- (1) İhaleye ilişkin ilan, ihale tarihinden en az otuz gün önce Resmî Gazetede ve Kamu İhale Bülteninde yayımlanır.

(2) İhale dokümanında belirtilmeyen hususlara ilanda yer verilmez. İhale ilanında aşağıdaki hususların belirtilmesi zorunludur:

a) İdarenin adı, adresi, telefon ve faks numarası ve ilgili personelin elektronik posta adresi.

b) İhalenin adı ve niteliği.

c) İşin süresi.

ç) İhaleye katılabilme şartları ve istenilen belgelerin neler olduğu.

d) İhale dokümanının nerede görülebileceği ve hangi bedelle alınacağı.

e) İhalenin nerede, hangi tarih ve saatte yapılacağı.

f) Tekliflerin ihale saatine kadar nereye verileceği.

g) Geçici teminat tutarı.

Şartnameler

MADDE 13- (1) İhale konusu için teknik kriterlerine ve ayrıntılarına ihale dokümanının bir parçası olan teknik şartnamede yer verilir. Belirlenecek teknik kriterler ve ayrıntılar verimliliği ve fonksiyonelliği sağlamaya yönelik olarak hazırlanır.

b) İsteklileri tereddüde düşürmek, katılımı engellemek, isteklilere anlaşma teklifinde bulunmak veya teşvik etmek, rekabeti veya ihale kararını etkileyecek davranışlarda bulunmak,

c) Sahte belge veya sahte teminat düzenlemek, kullanmak veya bunlara teşebbüs etmek,

ç) Bir istekli tarafından kendisi veya başkaları adına doğrudan veya dolaylı olarak, asaleten ya da vekaleten birden fazla teklif vermek.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

İhalenin İlanı, İhale Dokümanının Verilmesi
İhalenin İlanı

MADDE 11- (1) İhaleye ilişkin ilan, ihale tarihinden en az otuz gün önce Resmî Gazetede ve Kamu İhale Bülteninde yayımlanır.

(2) İhale ilanında aşağıdaki hususların belirtilmesi zorunludur:

a) İdarenin adı, adresi, telefon ve faks numarası ve ilgili personelin elektronik posta adresi,

b) İhalenin adı ve niteliği,

c) İşin süresi,

ç) İhaleye katılabilme şartları ve istenilen belgelerin neler olduğu,

d) İhale dokümanının nerede görülebileceği ve hangi bedelle alınacağı,

e) İhalenin nerede, hangi tarih ve saatte yapılacağı,

f) Tekliflerin ihale saatine kadar nereye verileceği,

g) İhalenin 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanununa ve 8/9/1983 tarihli ve 2886 sayılı Devlet İhale Kanununa tabi olmadığı.

Şartnameler

MADDE 12- (1) İhale konusu için teknik kriterlerine ve ayrıntılarına ihale dokümanının bir parçası olan teknik şartnamede yer verilir. Belirlenecek teknik kriterler ve ayrıntılar verimliliği ve fonksiyonelliği sağlamaya yönelik olarak hazırlanır.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

(2) İdarî şartnamede asgarî aşağıdaki hususların belirtilmesi zorunludur:

- a) İşin adı ve niteliği.
- b) İdarenin adı, adresi, telefon, faks numarası, ilgili personelin adı, soyadı, unvanı ve elektronik posta adresi.
- c) İhale tarih ve saati ile tekliflerin sunulacağı yer, son teklif verme tarih ve saati.
- ç) İhale dokümanının görülebileceği ve satın alınabileceği yer ile vergiler dâhil satış bedeli.
- d) Süre uzatımı verilebilecek hâller ve şartları.
- e) İhaleye katılabilmek için gereken ekonomik ve malî yeterlilik ile meslekî ve teknik yeterliliğe ilişkin belgeler ile bunlarda aranan yeterlik kriterleri, ortak girişimlerde ortakların münferiden karşılaması gereken yeterlik kriterleri.
- f) İsteklinin hasılatlardan aldığı pay oranının, gerçekleşen hasılat ile taahhüt ettiği hasılat arasındaki farkın taahhüt edilen hasılatlara oranı kadar noksan uygulanacağına ilişkin hükmü de içeren asgarî yıllık hasılat taahhütnamesi.
- g) İsteklilerden istenilen belgelerin sunulmuş şekli.
- ğ) Yeterlik değerlendirilmesinde uygulanacak kriterler.
- h) İsteklilere talimatlar.
- ı) İhale dokümanında açıklama isteme ve yapıma yöntemleri.
- i) Tekliflerin geçerlik süresi.
- j) Ulaşım, sigorta, vergi, resim ve harç giderlerinin yükümlüsü.
- k) Tekliflerin verilmesi, alınması, açılması ve değerlendirilmesinde uygulanacak usul ve esaslar.
- l) İhale kararının alınmasından sözleşmenin imzalanmasına kadar uygulanacak usul ve esaslar.
- m) Geçici ve kesin teminatlar ile bu teminatlarla ait şartlar.
- n) İhale saatinden önce ihalenin iptal edilmesinde İdarenin serbest olduğu.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

(2) İdarî şartnamede asgarî aşağıdaki hususların belirtilmesi zorunludur:

- a) İşin adı ve niteliği,
- b) İdarenin adı, adresi, telefon, faks numarası, ilgili personelin adı, soyadı, unvanı ve elektronik posta adresi,
- c) İhale tarih ve saati ile tekliflerin sunulacağı yer, son teklif verme tarih ve saati,
- ç) İhale dokümanının görülebileceği ve satın alınabileceği yer ile vergiler dâhil satış bedeli,
- d) Süre uzatımı verilebilecek hâller ve şartları,
- e) İhaleye katılabilmek için gereken ekonomik ve malî yeterlilik ile meslekî ve teknik yeterliliğe ilişkin belgeler ile bunlarda aranan yeterlilik kriterleri, ortak girişimlerde ortakların münferiden karşılaması gereken yeterlilik kriterleri,
- f) Bir takvim yılında gerçekleşen hasılatın taahhüt edilen hasılatın altında kalması durumunda, istekliye hasılatlardan verilecek pay oranının, gerçekleşen hasılat ile taahhüt edilen hasılat arasındaki farkın taahhüt edilen hasılatlara oranı kadar noksan uygulanacağına ilişkin hüküm,
- g) İsteklilerden istenilen belgelerin sunulmuş şekli,
- ğ) Yeterlilik değerlendirilmesinde uygulanacak kriterler,
- h) İhale dokümanında açıklama isteme ve yapıma yöntemleri,
- ı) Tekliflerin geçerlik süresi,
- i) Ulaşım, sigorta, vergi, resim ve harç giderlerinin kimin tarafından karşılanacağı,
- j) Tekliflerin verilmesi, alınması, açılması ve değerlendirilmesinde uygulanacak usul ve esaslar,
- k) İhale kararının alınmasından sözleşmenin imzalanmasına kadar uygulanacak usul ve esaslar,
- l) Geçici ve kesin teminatlar ile bu teminatlarla ait şartlar,
- m) İhale saatinden önce ihalenin iptal edilmesinde İdarenin serbest olduğu,

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

o) Bütün tekliflerin reddedilmesi ve ihalenin iptal edilmesinde ihale komisyonunun serbest olduğu.

ö) İhale konusu işe başlama ve bitirme tarihi ve uygulanacak cezaî şartlar.

p) Yükleniciye yapılacak ödemenin yeri ve şartları.

r) Sözleşme ile ilgili diğer giderlerin kimin tarafından ödeneceği.

s) Denetim ve kabul işlemlerine ilişkin şartlar.

ş) Anlaşmazlıkların çözüm şekli.

t) İhale konusu işin 4734 sayılı Kamu İhale Kanununa ve 2886 sayılı Devlet İhale Kanununa tabi olmadığı.

İhale dokümanının verilmesi, dokümanda değişiklik ve açıklama

MADDE 14- (1) İhale dokümanı İdarede bedelsiz görülebilir. Ancak, ihaleye katılmak isteyen isteklilerin ihale dokümanını satın almaları zorunludur.

(2) İlan yapıldıktan sonra ihale dokümanında değişiklik yapılmaması esastır. Değişiklik yapılması zorunlu olursa, bunu gerektiren sebep ve zorunluluklar bir tutanakla tespit edilerek, önceki ilân geçersiz sayılır ve iş yeniden aynı şekilde ilan edilir. Ancak, ilan yapıldıktan sonra, tekliflerin hazırlanmasını veya işin gerçekleştirilmesini etkileyebilecek maddî veya teknik hatalar veya noksanlıkların İdarece tespit edilmesi veya isteklilerce yazılı olarak bildirilmesi hâlinde, ihale dokümanında değişiklikler yapılabilir. Bu hâlde, ihale geçersiz sayılmaz ve yapılan bu değişikliklere ilişkin ihale dokümanının bağlayıcı bir parçası olan zeyilname, son teklif verme gününden en az beş gün öncesinde ulaşacak şekilde ihale dokümanı alanların tamamına bildirilir. Zeyilnameyle yapılan değişiklikler nedeniyle tekliflerin hazırlanabilmesi için ek süreye ihtiyaç duyulması hâlinde, ihale tarihi bir defaya mahsus olmak üzere en fazla on gün zeyilname ile ertelenebilir. Zeyilname dü-

n) Bütün tekliflerin reddedilmesi ve ihalenin iptal edilmesinde ihale komisyonunun serbest olduğu,

ö) İhale konusu işe başlama ve bitirme tarihi ve uygulanacak cezaî şartlar,

ö) Yükleniciye yapılacak ödemenin yeri ve şartları,

p) Sözleşme ile ilgili diğer giderlerin kimin tarafından ödeneceği,

r) Denetim ve kabul işlemlerine ilişkin şartlar,

s) Anlaşmazlıkların çözüm şekli,

ş) İhalenin 4734 sayılı Kamu İhale Kanununa ve 2886 sayılı Devlet İhale Kanununa tabi olmadığı.

İhale dokümanının verilmesi, dokümanda değişiklik ve açıklama

MADDE 13- (1) İhale dokümanı İdarede bedelsiz görülebilir. Ancak, ihaleye katılmak isteyenlerin ihale dokümanını satın almaları zorunludur.

(2) İlan yapıldıktan sonra ihale dokümanında değişiklik yapılmaması esastır. Değişiklik yapılması zorunlu olursa, bunu gerektiren sebep ve zorunluluklar bir tutanakla tespit edilerek, önceki ilân geçersiz sayılır ve iş yeniden aynı şekilde ilan edilir. Ancak, ilan yapıldıktan sonra, tekliflerin hazırlanmasını veya işin gerçekleştirilmesini etkileyebilecek maddî veya teknik hatalar veya noksanlıkların İdarece tespit edilmesi veya ihaleye katılmak isteyenlerce yazılı olarak bildirilmesi hâlinde, ihale dokümanında değişiklikler yapılabilir. Bu hâlde, ihale geçersiz sayılmaz ve yapılan bu değişikliklere ilişkin ihale dokümanının bağlayıcı bir parçası olan zeyilname, son teklif verme gününden en az beş gün öncesinde ulaşacak şekilde ihale dokümanı alanların tamamına bildirilir. Zeyilnameyle yapılan değişiklikler nedeniyle tekliflerin hazırlanabilmesi için ek süreye ihtiyaç duyulması hâlinde, ihale tarihi bir defaya mahsus olmak üzere en

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

zenlenmesi hâlinde, teklifini bu düzenlemeden önce vermiş olan isteklilere tekliflerini geri çekerek, yeniden teklif verme imkanı sağlanır.

(3) İstekliler tekliflerini hazırlarken ihale dokümanında açıklanmasına ihtiyaç duyulan hususlarla ilgili olarak son teklif verme gününden on gün öncesine kadar yazılı olarak açıklama talep edebilirler. Bu talebin İdarece uygun görülmesi hâlinde yapılacak açıklama, bu tarihe kadar ihale dokümanı alan bütün isteklilere son teklif verme gününden en geç beş gün öncesinde bilgi sahibi olmalarını temin edecek şekilde, isteklilerin ihale dokümanını satın alırken bildireceği faks veya elektronik posta adreslerine, açıklama talebinde bulunan istekli belirtilmeksizin, yazılı olarak gönderilir.

(4) İdarenin gerekli gördüğü veya ihale dokümanında yer alan belgelerde ihalenin yapılmasına engel olan ve düzeltilmesi mümkün bulunmayan hususların bulunduğu tespit edildiği hâllerde ihale saatinden önce ihale iptal edilebilir. Bu durumda, iptal nedeni belirtilmek suretiyle ihalenin iptal edildiği isteklilere bildirilir. İhalenin iptal edilmesi hâlinde, verilmiş olan bütün teklifler reddedilmiş sayılır ve bu teklifler açılmaksızın isteklilere iade edilir. İhalenin iptal edilmesi nedeniyle isteklilerce İdareden herhangi bir hak talebinde bulunulamaz.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Tekliflerin Sunulması

Tekliflerin hazırlanması ve sunulması

MADDE 15- (1) Bu Kanuna göre yapılacak ihalede kapalı teklif usulü uygulanır. Bu usulde ihale konusu iş için teklif edilen pay yüzdesinin yer aldığı teklif mektubu isteklinin malî teklifini oluşturur. Bu teklif mektubu, üzerine malî teklif olduğu yazılmak suretiyle bir zarfa, yeterlik değerlendirmesi için istenilen diğer bütün belgeler ve geçici teminat ayrı bir zarfa konulur. Her iki zarfın üzerine isteklinin veya or-

fazla on gün zeyilname ile ertelenebilir. Zeyilname düzenlenmesi hâlinde, teklifini bu düzenlemeden önce vermiş olanlara tekliflerini geri çekerek yeniden teklif verme imkanı sağlanır.

(3) İhaleye katılmak isteyenler tekliflerini hazırlarken ihale dokümanında açıklanmasına ihtiyaç duyulan hususlarla ilgili olarak son teklif verme gününden on gün öncesine kadar yazılı olarak açıklama talep edebilirler. Bu talebin İdarece uygun görülmesi hâlinde yapılacak açıklama, bu tarihe kadar ihale dokümanını alanlara son teklif verme gününden en geç beş gün öncesinde bilgi sahibi olmalarını temin edecek şekilde, ihale dokümanını satın alırken bildireceği faks veya elektronik posta adreslerine, açıklama talebinde bulunan belirtilmeksizin, yazılı olarak gönderilir.

(4) İdarenin gerekli gördüğü veya ihale dokümanında yer alan belgelerde ihalenin yapılmasına engel olan ve düzeltilmesi mümkün bulunmayan hususların bulunduğu tespit edildiği hâllerde ihale saatinden önce ihale iptal edilebilir. Bu durumda, iptal nedeni belirtilmek suretiyle ihalenin iptal edildiği bildirilir. İhalenin iptal edilmesi hâlinde, verilmiş olan bütün teklifler reddedilmiş sayılır ve bu teklifler açılmaksızın iade edilir. İhalenin iptal edilmesi nedeniyle İdareden herhangi bir hak talebinde bulunulamaz.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Teklif ve Teminatlar

Tekliflerin hazırlanması ve sunulması

MADDE 14- (1) Bu Kanuna göre yapılacak ihalede kapalı teklif usulü uygulanır. Bu usulde ihale konusu iş için teklif edilen pay yüzdesinin yer aldığı teklif mektubu isteklinin malî teklifini oluşturur. Bu teklif mektubu, üzerine malî teklif olduğu yazılmak suretiyle bir zarfa, yeterlilik değerlendirmesi için istenilen diğer bütün belgeler ve geçici teminat ayrı bir zarfa konulur. Her iki zarfın üzerine isteklinin veya

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

tak girişim hâlinde pilot ortağın ticaret unvanı, tebligata esas açık adresi ve teklifin hangi işe ait olduğu yazılır. Zarfların yapılandırılan yerleri istekli tarafından imzalanır ve kaşelenir. Her iki zarf birlikte ayrı bir zarf içerisine konularak, üzerine isteklinin veya pilot ortağın ticaret unvanı, tebligata esas açık adresi, teklifin hangi işe ait olduğu ve İdarenin açık adresi yazılmak suretiyle sunulur.

(2) İstekliler tekliflerini, hasıllattan alacağı pay yüzdesi şeklinde verir. Verilen teklifler, zeyilname verilmesi hâli hariç olmak üzere, herhangi bir sebeple geri alınamaz ve değiştirilemez.

(3) Teklif mektubu yazılı ve imzalı olarak sunulur. Teklif mektubunda ihale dokümanının tamamen okunup kabul edildiğinin belirtilmesi, teklifin rakam ve yazı ile birbirine uygun olarak açıkça yazılması, üzerinde kazıntı, silinti, düzeltme bulunmaması ve isteklinin ticaret unvanı yazılmak suretiyle yetkili kişilerce imzalanmış olması zorunludur.

(4) İhale konusu işin tamamı için teklif verilir; kısmi teklif kabul edilmez.

(5) Yukarıdaki fıkralardan herhangi birine uygun olmayan teklifler reddolunarak hiç verilmemiş sayılır.

Teminatlar ve teminat olarak kabul edilecek değerler

MADDE 16- (1) Teminat olarak kabul edilecek değerler şunlardır:

a) Tedavüldeki Türk Parası veya konvertibl döviz.

b) Bankalar ve katılım bankaları tarafından verilen teminat mektupları.

c) Hazine Müsteşarlığınca ihraç edilen Devlet iç borçlanma senetleri ve bu senetler yerine düzenlenen belgeler.

(2) İlgili mevzuatına göre Türkiye’de faaliyette bulunmasına izin verilen yabancı bankaların düzenleyecekleri teminat mektupları ile Türkiye dışında faaliyette bulunan banka veya ben-

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

ortak girişim hâlinde pilot ortağın ticaret unvanı, tebligata esas açık adresi ve teklifin hangi işe ait olduğu yazılır. Zarfların yapılandırılan yerleri istekli tarafından imzalanır ve kaşelenir. Her iki zarf birlikte ayrı bir zarf içerisine konularak, üzerine isteklinin veya pilot ortağın ticaret unvanı, tebligata esas açık adresi, teklifin hangi işe ait olduğu ve İdarenin açık adresi yazılmak suretiyle sunulur.

(2) İstekliler tekliflerini, hasıllattan alacağı pay yüzdesi şeklinde verir. Verilen teklifler, zeyilname verilmesi hâli hariç olmak üzere, herhangi bir sebeple geri alınamaz ve değiştirilemez.

(3) Teklif mektubu yazılı ve imzalı olarak sunulur. Teklif mektubunda ihale dokümanının tamamen okunup kabul edildiğinin belirtilmesi, teklifin rakam ve yazı ile birbirine uygun olarak açıkça yazılması, üzerinde kazıntı, silinti, düzeltme bulunmaması ve isteklinin ticaret unvanı yazılmak suretiyle yetkili kişilerce imzalanmış olması zorunludur.

(4) İhale konusu işin tamamı için teklif verilir; kısmi teklif kabul edilmez.

(5) Yukarıdaki fıkralardan herhangi birine uygun olmayan teklifler reddolunarak hiç verilmemiş sayılır.

Teminatlar ve teminat olarak kabul edilecek değerler

MADDE 15- (1) Teminat olarak kabul edilecek değerler şunlardır:

a) Tedavüldeki Türk Parası.

b) Bankalar tarafından verilen teminat mektupları.

c) Hazine Müsteşarlığınca ihraç edilen Devlet iç borçlanma senetleri veya bu senetler yerine düzenlenen belgeler.

(2) Nominal değere faiz dâhil edilerek ihraç edilen Devlet iç borçlanma senetleri, anaparaya tekabül eden satış değeri üzerinden teminat olarak kabul edilir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

zeri kredi kuruluşlarının kontrgarantisi üzerine Türkiye'de faaliyette bulunan bankaların veya katılım bankalarının düzenleyecekleri teminat mektupları da teminat olarak kabul edilir. Nominal değere faiz dâhil edilerek ihraç edilen Devlet iç borçlanma senetleri, anaparaya teka-bül eden satış değeri üzerinden teminat olarak kabul edilir.

(3) Teminat mektupları dışındaki teminatlar ihale komisyonunca teslim alınmaz. Bunların muhasebe şube müdürlüğüne yatırılması zorunludur.

(4) Her ne surette olursa olsun, İdarece alınan teminatlar haczedilemez ve üzerine ihtiyati tedbir konulamaz.

(5) İsteklilerden, idarî şartnamede belirlenen kesin teminat tutarlarının toplamının yarısı kadar geçici teminat alınır. Geçici teminat mektubunun geçerlilik süresinin, tekliflerin geçerlilik süresinden en az otuz gün fazla süreli olması zorunludur.

(6) Geçici teminatlar;

a) Teklif zarfları uygun görülmeyen isteklilere derhal,

b) Yeterli görülmeyen isteklilere birinci oturumun sonunda,

c) İhalede birinci ve ikinci en düşük teklif olarak belirlenen dışındaki isteklilere, ihalenin ihale yetkilisi tarafından onaylanmasından önce, iade edilir.

(7) İhaleye ilişkin kesin teminatlarda aşağıdaki hususlara uyulur:

a) Sözleşme ve ihale dokümanı hükümlerine uygun olarak taahhüdün yerine getirilmesini sağlamak amacıyla, sözleşmenin yapılmasından önce ihale üzerinde kalan istekliden aşağıda belirtilen kesin teminatlar alınır;

1) Sözleşme süresi boyunca, gerçekleşen ikramiyenin, hedeflenen ikramiyenin üzerinde olması hâlinde aradaki farkın yüklenici tarafından karşılanması taahhüdüne istinaden, ihalenin yapıldığı yıldan önceki takvim yılında gerçek-

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

(3) Teminat mektupları dışındaki teminatlar ihale komisyonunca teslim alınmaz. Bunların muhasebe şube müdürlüğüne yatırılması zorunludur.

(4) İdarece alınan teminatlar her ne surette olursa olsun haczedilemez ve üzerine ihtiyati tedbir konulamaz.

(5) İsteklilerden, ihalenin yapıldığı yıldan önceki takvim yılında gerçekleşen hâsılattan yüzde beşi oranında geçici teminat alınır. Geçici teminat mektubunun geçerlilik süresinin, tekliflerin geçerlilik süresinden en az otuz gün fazla süreli olması zorunludur. Sözleşme ve ihale dokümanı hükümlerine uygun olarak taahhüdün yerine getirilmesini sağlamak amacıyla, sözleşmenin yapılmasından önce ihale üzerinde kalan istekliden ihalenin yapıldığı yıldan önceki takvim yılında gerçekleşen hâsılattan yüzde onu oranında kesin teminat alınır. Kesin teminatın yükleniciden alınması sırasında geçici teminat iade edilir.

(6) Geçici teminatlar;

a) Teklif zarfları uygun görülmeyen isteklilere derhal,

b) Yeterli görülmeyen isteklilere bu durumun tespitini izleyen üç iş günü içerisinde,

c) İhalede birinci ve ikinci en düşük teklif olarak belirlenen dışındaki isteklilere, ihalenin ihale yetkilisi tarafından onaylanmasından önce, iade edilir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

leşen toplam hasılatın azamî yüzde üçü oranında belirlenen ve uygulanması ile güncellenmesine ilişkin usul ve esasları idarî şartnamede yer alan risk yönetim teminatı,

2) İşin ihale dokümanında belirtilen tarihte başlamaması durumunda öngörülen cezaî şartın ve İdarenin uğrayacağı zararın karşılanması amacıyla tutarı, usul ve esasları idarî şartnamede yer alan işe zamanında başlama teminatı,

3) Sözleşme süresi boyunca, yüklenicinin taahhüdünü sözleşme ve ihale dokümanı hükümlerine uygun olarak yerine getirmemesi durumunda İdarenin uğrayacağı zararın karşılanması amacıyla tutarı, usul ve esasları idarî şartnamede yer alan iş teminatı.

b) Bu fıkrada belirtilen kesin teminatlardan her biri, ilişkin oldukları riskleri teminat altına alma amacı dışında kullanılamaz.

c) Risk yönetim teminatı ve iş teminatı sözleşmede belirtilen işi bitirme tarihinde, işe zamanında başlama teminatı işe başlama tarihinde serbest bırakılır.

ALTINCI BÖLÜM

Tekliflerin Değerlendirilmesi, Sözleşme

Tekliflerin alınması ve açılması

MADDE 17- (1) Teklifler ihale dokümanında belirtilen ihale saatine kadar sıra numaralı alındılar karşılığında ihale dokümanında belirtilen yere elden verilir.

(2) İhale komisyonunca ihalenin yapılacağı saatte kaç teklif verilmiş olduğu bir tutanakla tespit edilerek, hazır bulunanlara duyurulur ve ihaleye başlanır. İhale komisyonu teklif zarflarını alınıp sırasına göre inceler. Usulüne uygun olmayan zarflar bir tutanak ile belirlenerek değerlendirmeye alınmaz. Yeterlik değerlendirmesine ilişkin zarflar isteklilerle birlikte hazır bulunanlar önünde alınıp sırasına göre açılarak, istenilen belgelerin tam olarak verilmiş olup olmadığı kontrol edilir ve durum bir tutanakla tespit olunur. Malî teklifi içeren zarflar ise bir tu-

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

ALTINCI BÖLÜM

Tekliflerin Değerlendirilmesi ve Sözleşme

Tekliflerin alınması ve açılması

MADDE 16- (1) Teklifler ihale dokümanında belirtilen ihale saatine kadar sıra numaralı alındılar karşılığında ihale dokümanında belirtilen yere elden verilir.

(2) İhale komisyonunca ihalenin yapılacağı saatte kaç teklif verilmiş olduğu bir tutanakla tespit edilerek, hazır bulunanlara duyurulur ve ihaleye başlanır. İhale komisyonu teklif zarflarını alınıp sırasına göre inceler. Usulüne uygun olmayan zarflar bir tutanak ile belirlenerek değerlendirmeye alınmaz. Yeterlilik değerlendirmesine ilişkin zarflar isteklilerle birlikte hazır bulunanlar önünde alınıp sırasına göre açılarak, istenilen belgelerin tam olarak verilmiş olup olmadığı kontrol edilir ve durum bir tutanakla tespit olunur. Malî teklifi içeren zarflar

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

tanağa bağlanarak açılmaksızın ihale komisyonunca muhafaza altına alınır. Bu aşamada, hiçbir teklifin reddine veya kabulüne karar verilmez, teklifi oluşturan belgeler düzeltilemez ve tamamlanamaz. Teklifler ihale komisyonunca en fazla on gün içinde değerlendirilmek üzere birinci oturum kapatılır.

Tekliflerin değerlendirilmesi ve uygun teklifin seçimi

MADDE 18- (1) Tekliflerin değerlendirilmesinde, öncelikle belgeleri noksan olduğu veya geçici teminatı usulüne uygun olmadığı tespit edilen isteklilerin teklifleri değerlendirme dışı bırakılır.

(2) Bu ilk değerlendirme ve işlemler sonucunda belgeleri noksansız ve geçici teminatı usulüne uygun olan isteklilerin tekliflerinin, ayrıntılı değerlendirilmesine geçilir. Bu aşamada, isteklilerin ihale konusu işi yapabilme kapasitelerini belirleyen yeterlik kriterlerine ve tekliflerin ihale dokümanında belirtilen şartlara uygun olup olmadığını incelenir. Uygun olmadığı belirlenen isteklilerin teklifleri değerlendirme dışı bırakılır.

(3) İhaleye teklif vermiş olan tüm istekliler ikinci oturuma davet edilir. Belgeleri noksan olan veya istenilen şartlara uygun olmadığı tespit edilen isteklilere, değerlendirme dışı bırakıldığı bildirilir ve malî teklifleri açılmadan iade edilir. Aynı oturumda, yeterliği sağlayan isteklilerin malî teklifleri açılır.

(4) Değerlendirme sonucu yeterli görülen isteklilerden ikinci oturuma katılmayanların geçici teminatları gelir kaydedilir. İkinci oturumda, yeterliği sağlayan isteklilerin malî teklifleri okunur ve tekliflerin alınış sırasıyla, ilk tekliflerinden yüksek bir oran olmamak üzere nihai tekliflerini yazılı olarak sunmaları istenir. Oturum esnasında, isteklilerden alınan nihai yazılı teklif mektupları istekliler huzurunda okunur.

(5) İhale en düşük pay yüzde oranını teklif eden istekli üzerinde bırakılır. Birden çok istek-

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

ise bir tutanağa bağlanarak açılmaksızın ihale komisyonunca muhafaza altına alınır. Bu aşamada, hiçbir teklifin reddine veya kabulüne karar verilmez, teklifi oluşturan belgeler düzeltilemez ve tamamlanamaz. Teklifler ihale komisyonunca en fazla yirmi gün içinde değerlendirilmek üzere birinci oturum kapatılır.

Tekliflerin değerlendirilmesi ve uygun teklifin seçimi

MADDE 17- (1) Tekliflerin değerlendirilmesinde, öncelikle belgeleri noksan olduğu veya geçici teminatı usulüne uygun olmadığı tespit edilen isteklilerin teklifleri değerlendirme dışı bırakılır.

(2) Bu ilk değerlendirme ve işlemler sonucunda belgeleri noksansız ve geçici teminatı usulüne uygun olan isteklilerin tekliflerinin, ayrıntılı değerlendirilmesine geçilir. Bu aşamada, isteklilerin ihale konusu işi yapabilme kapasitelerini belirleyen yeterlilik kriterlerine ve tekliflerin ihale dokümanında belirtilen şartlara uygun olup olmadığı incelenir. Uygun olmadığı belirlenen isteklilerin teklifleri değerlendirme dışı bırakılır.

(3) İhaleye teklif vermiş olan tüm istekliler ikinci oturuma davet edilir. Belgeleri noksan olan veya istenilen şartlara uygun olmadığı tespit edilen isteklilere, değerlendirme dışı bırakıldığı bildirilir ve malî teklifleri açılmadan iade edilir. Aynı oturumda, yeterliği sağlayan isteklilerin malî teklifleri açılır.

(4) Değerlendirme sonucu yeterli görülen isteklilerden ikinci oturuma katılmayanların geçici teminatları gelir kaydedilir. İkinci oturumda, yeterliği sağlayan isteklilerin malî teklifleri okunur ve tekliflerin alınış sırasıyla, ilk tekliflerinden yüksek bir oran olmamak üzere nihai tekliflerini yazılı olarak sunmaları istenir. Oturum esnasında, isteklilerden alınan nihai yazılı teklif mektupları istekliler huzurunda okunur.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

li tarafından en düşük aynı pay yüzdesi teklif edilirse, yalnızca bu isteklilerden bu tekliflerinden yüksek olmamak üzere yeni teklif vermeleri istenir. Bu işleme en düşük teklif veren tek istekli belirleninceye kadar devam edilir.

(6) İhale komisyonu verilen malî teklifleri değerlendirirken, diğer malî tekliflere veya İdarenin tespit ettiği yaklaşık orana göre teklif oranını aşırı düşük olanları tespit eder. Bu teklifleri reddetmeden önce, belirlendiği süre içinde teklif sahiplerinden teklifte önemli olduğunu tespit ettiği bileşenler ile ilgili ayrıntıları yazılı olarak ister. Yapılan açıklamaları değerlendirir, bu değerlendirme sonucunda açıklamaları yeterli görülmemeyen veya yazılı açıklamada bulunmayan isteklilerin teklifleri reddedilir.

(7) İhale komisyonu, ihalede birinci ve varsa ikinci en düşük teklifleri belirleyerek, ihale kararını almak suretiyle oturumu kapatır. İhale komisyonu, gerekçeli kararını ihale yetkilisinin onayına sunar. İhale yetkilisi, karar tarihini izleyen en geç beş iş günü içinde ihale kararını onaylar veya gerekçesini açıkça belirtmek suretiyle ihaleyi iptal eder. İhale kararı ihale yetkilisince onaylanmadan önce İdare, ihale üzerinde kalan isteklinin kamu ihalelerinden yasaklı olup olmadığını Kamu İhale Kurumundan teyit ettirerek buna ilişkin belgeyi ihale kararına eklemek zorundadır.

(8) İhale komisyonu gerekçesini belirtmek suretiyle, verilmiş olan bütün teklifleri reddederek ihaleyi iptal etmekte serbesttir. İhale komisyonu ihaleyi iptal etme kararı alması durumunda, bu kararını da ihale yetkilisinin onayına sunar. İhalenin iptal edilmesi hâlinde bu durum bütün isteklilere, ihalenin iptaline ilişkin gerekçe de belirtilmek suretiyle, derhal bildirilir. İdare bütün tekliflerin reddedilmesi nedeniyle herhangi bir yükümlülük altına girmez.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

(5) İhale en düşük pay yüzde oranını teklif eden istekli üzerinde bırakılır. Birden çok istekli tarafından en düşük aynı pay yüzdesi teklif edilirse, yalnızca bu isteklilerden bu tekliflerinden yüksek olmamak üzere yeni teklif vermeleri istenir. Bu işleme en düşük teklif veren tek istekli belirleninceye kadar devam edilir.

(6) İhale komisyonu verilen malî teklifleri değerlendirirken, diğer malî tekliflere veya İdarenin tespit ettiği yaklaşık orana göre teklif oranını aşırı düşük olanları tespit eder. Bu teklifleri reddetmeden önce, belirlendiği süre içinde teklif sahiplerinden teklifte önemli olduğunu tespit ettiği bileşenler ile ilgili ayrıntıları yazılı olarak ister. Yapılan açıklamaları değerlendirir, bu değerlendirme sonucunda açıklamaları yeterli görülmemeyen veya yazılı açıklamada bulunmayan isteklilerin teklifleri reddedilir.

(7) İhale komisyonu, ihalede birinci ve varsa ikinci en düşük teklifleri belirleyerek, ihale kararını almak suretiyle oturumu kapatır. İhale komisyonu, gerekçeli kararını ihale yetkilisinin onayına sunar. İhale yetkilisi, karar tarihini izleyen en geç beş iş günü içinde ihale kararını onaylar veya gerekçesini açıkça belirtmek suretiyle ihaleyi iptal eder. İhale kararı ihale yetkilisince onaylanmadan önce İdare, ihale üzerinde kalan isteklinin kamu ihalelerinden yasaklı olup olmadığını Kamu İhale Kurumundan teyit ettirerek buna ilişkin belgeyi ihale kararına eklemek zorundadır.

(8) İhale komisyonu gerekçesini belirtmek suretiyle, verilmiş olan bütün teklifleri reddederek ihaleyi iptal etmekte serbesttir. İhale komisyonu ihaleyi iptal etme kararı alması durumunda, bu kararını da ihale yetkilisinin onayına sunar. İhalenin iptal edilmesi hâlinde bu durum bütün isteklilere, ihalenin iptaline ilişkin gerekçe de belirtilmek suretiyle, derhal bildirilir. İdare bütün tekliflerin reddedilmesi nedeniyle herhangi bir yükümlülük altına girmez.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

Kesinleşen ihale kararlarının bildirilmesi

MADDE 19- (1) İhale sonucu, ihale kararlarının ihale yetkilisi tarafından onaylandığı günü izleyen en geç üç iş günü içinde, ihale üzerinde bırakılan dâhil ihaleye teklif veren bütün isteklilere imza karşılığı elden tebliğ edilir veya iadeli taahhütlü mektup ile tebligat adresine postalanmak suretiyle bildirilir. Mektubun postaya verilmesini takip eden yedinci gün kararın isteklilere tebliğ tarihi sayılır.

(2) İhale kararlarının ihale yetkilisi veya ihale komisyonu tarafından iptal edilmesi durumunda da isteklilere birinci fıkrada belirtilen şekilde bildirim yapılır.

Sözleşmeye davet

MADDE 20- (1) Kesinleşen ihale kararı ve ihale üzerinde kalan isteklinin bu kararın kendisine tebliğ edildiği tarihi izleyen en geç on iş günü içinde kesin teminatı vermek suretiyle sözleşmeyi imzalaması hususu, ihale üzerinde kalan istekliye imza karşılığı elden tebliğ edilir veya iadeli taahhütlü mektup ile tebligat adresine postalanmak suretiyle bildirilir. Mektubun postaya verilmesini takip eden yedinci gün kararın istekliye tebliğ tarihi sayılır.

Sözleşme yapılmasında isteklinin görev ve sorumluluğu

MADDE 21- (1) İhale üzerinde kalan istekli ihale dokümanları içinde örnekleri yer alan taahhütname ile belgeleri ve kesin teminatları sunarak sözleşmeyi, kararın 20 nci maddede belirtildiği şekilde kendisine tebliğ edildiği tarihi izleyen en geç on gün içinde imzalamak zorundadır. Sözleşme imzalandıktan sonra geçici teminat iade edilir.

(2) Mücbir sebep hâlleri dışında, ihale üzerinde kalan isteklinin yukarıda belirtilen şekilde sözleşme imzalamaması durumunda geçici teminatı gelir kaydedilir.

(3) İhale üzerinde kalan isteklinin sözleşmeyi imzalamaması durumunda İdare, en düşük

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Kesinleşen ihale kararlarının bildirilmesi

MADDE 18- (1) İhale sonucu, ihale kararlarının ihale yetkilisi tarafından onaylandığı günü izleyen en geç üç iş günü içinde, ihale üzerinde bırakılan dâhil ihaleye teklif veren bütün isteklilere imza karşılığı elden tebliğ edilir veya iadeli taahhütlü mektup ile tebligat adresine postalanmak suretiyle bildirilir. Mektubun postaya verilmesini takip eden yedinci gün kararın isteklilere tebliğ tarihi sayılır.

(2) İhale kararlarının ihale yetkilisi veya ihale komisyonu tarafından iptal edilmesi durumunda da isteklilere birinci fıkrada belirtilen şekilde bildirim yapılır.

Sözleşmeye davet

MADDE 19- (1) Kesinleşen ihale kararı ve ihale üzerinde kalan isteklinin bu kararın kendisine tebliğ edildiği tarihi izleyen en geç on iş günü içinde kesin teminatı vermek suretiyle sözleşmeyi imzalaması hususu, ihale üzerinde kalan istekliye imza karşılığı elden tebliğ edilir veya iadeli taahhütlü mektup ile tebligat adresine postalanmak suretiyle bildirilir. Mektubun postaya verilmesini takip eden yedinci gün kararın istekliye tebliğ tarihi sayılır.

Sözleşme yapılmasında isteklinin görev ve sorumluluğu

MADDE 20- (1) İhale üzerinde kalan istekli ihale dokümanları içinde örnekleri yer alan taahhütname ile belgeleri ve kesin teminatı sunarak sözleşmeyi, kararın 19 uncu maddede belirtildiği şekilde kendisine tebliğ edildiği tarihi izleyen en geç on gün içinde imzalamak zorundadır. Sözleşme imzalandıktan sonra geçici teminat iade edilir.

(2) Mücbir sebep hâlleri dışında, ihale üzerinde kalan isteklinin yukarıda belirtilen şekilde sözleşme imzalamaması durumunda geçici teminatı gelir kaydedilir.

(3) İhale üzerinde kalan isteklinin sözleşmeyi imzalamaması durumunda İdare, en düşük ikin-

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

ikinci teklifin ihale yetkilisince uygun görülmesi kaydıyla, bu teklif sahibi istekli ile sözleşme imzalayabilir. Birinci fıkrada belirtilen sürenin bitimini izleyen üç gün içinde en düşük ikinci teklif sahibi istekliye 20 nci maddede belirtilen şekilde tebligat yapılır.

(4) En düşük ikinci teklif sahibi sözleşme imzalanmadan önce kesin teminatları ve birinci fıkrada belirtilen belgeleri vermek zorundadır.

(5) En düşük ikinci teklif sahibinin de sözleşmeyi imzalamaması durumunda, bu teklif sahibinin de geçici teminatı gelir kaydedilerek ihale iptal edilir.

Sözleşme yapılmasında İdarenin görev ve sorumluluğu

MADDE 22- (1) İdare sözleşme yapılması hususunda kendisine düşen görevleri yapmakla yükümlüdür. İdarenin bu yükümlülüğü yerine getirmemesi hâlinde istekli sürenin bitmesini izleyen günden itibaren en geç beş iş günü içinde, on gün süreli bir noter ihbarnamesi ile bildirmek şartıyla, taahhüdünden vazgeçebilir. Bu takdirde geçici teminat geri verilir ve istekli teminat vermek için yaptığı belgelendirilmiş giderleri istemeye hak kazanır.

Sözleşmeye ilişkin esaslar

MADDE 23- (1) Bu Kanunda yer alan iş ve hizmetlerin yaptırılması amacıyla İdare ile yüklenici arasında yapılacak sözleşme özel hukuk hükümlerine tabi olup, sözleşmenin süresi onbeş yılı geçemez.

(2) İhale dokümanları arasında yer alan sözleşme taslağı, ihale yetkilisi ile yüklenici tarafından imzalanır.

(3) Sözleşmede ihale dokümanında yer alan şartlara aykırı hükümlere yer verilemez.

(4) Bu Kanunda belirtilen hâller dışında sözleşme hükümlerinde değişiklik yapılamaz ve ek sözleşme düzenlenemez.

(5) Sözleşmede aşağıdaki hususların yer alması zorunludur:

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

ci teklifin ihale yetkilisince uygun görülmesi kaydıyla, bu teklif sahibi istekli ile sözleşme imzalayabilir. Birinci fıkrada belirtilen sürenin bitimini izleyen üç gün içinde en düşük ikinci teklif sahibi istekliye 19 uncu maddede belirtilen şekilde tebligat yapılır.

(4) En düşük ikinci teklif sahibi sözleşme imzalanmadan önce kesin teminatı ve birinci fıkrada belirtilen belgeleri vermek zorundadır.

(5) En düşük ikinci teklif sahibinin de sözleşmeyi imzalamaması durumunda, bu teklif sahibinin de geçici teminatı gelir kaydedilerek ihale iptal edilir.

Sözleşmeye ilişkin esaslar

MADDE 21- (1) Bu Kanunda yer alan iş ve hizmetlerin yaptırılması amacıyla İdare ile yüklenici arasında yapılacak sözleşme özel hukuk hükümlerine tabi olup, sözleşmenin süresi on yılı geçemez.

(2) İhale dokümanları arasında yer alan sözleşme taslağı, ihale yetkilisi ile yüklenici tarafından imzalanır.

(3) Sözleşmede ihale dokümanında yer alan şartlara aykırı hükümlere yer verilemez.

(4) Sözleşme hükümlerinde değişiklik yapılamaz ve ek sözleşme düzenlenemez.

(5) İdarenin izni olmaksızın sözleşme başkasına devir ve temlik edilemez ve yüklenici ortaklık yapısını değiştiremez.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

a) İşin adı, niteliği, türü ve miktarı, hizmetlerde iş tanımı.

b) İdarenin adı ve adresi.

c) Yüklenicinin adı veya ticaret unvanı, tebligata esas adresi.

ç) Hasıllardan yükleniciye verilecek pay oranı ve sözleşmenin süresi.

d) Ödeme yeri ve şartları.

e) Ulaşım, sigorta, vergi, resim ve harç giderlerinden hangisinin sözleşme bedeline dâhil olacağı.

f) Vergi, resim ve harçlar ile sözleşmeyle ilgili diğer giderlerin kimin tarafından ödeneceği.

g) Kesin teminat miktarları ile iadesine ait şartlar.

ğ) Gecikme hâlinde uygulanacak cezai şartlar.

h) Mücbir sebepler ve süre uzatımı verilebilme şartları.

ı) Denetim, muayene ve kabul işlemlerine ilişkin şartlar.

i) Merkezî sistemin sigortalanmasına ilişkin şartlar.

j) Sözleşmede değişiklik yapıma şartları.

k) Sözleşmenin feshine ilişkin şartlar.

l) Yüklenicinin sözleşme konusu iş ile ilgili çalıştıracağı personele ilişkin sorumlulukları.

m) İhale dokümanında yer alan bütün belgelerin sözleşmenin eki olduğu.

n) Anlaşmazlıkların çözüm şekli.

Sözleşmenin uygulanmasında yasak davranışlar

MADDE 24- (1) Sözleşmenin uygulanması sırasında aşağıda belirtilen fiil veya davranışlarda bulunmak yasaktır:

a) Hile, vaat, tehdit, nüfuz kullanma, çıkar sağlama, anlaşma, irtikap, rüşvet suretiyle veya başka yollarla sözleşmeye ilişkin işlemlere fesat karıştırmak veya buna teşebbüs etmek.

b) Sahte belge düzenlemek, kullanmak veya bunlara teşebbüs etmek.

(6) Sözleşmede aşağıdaki hususların yer alması zorunludur:

a) İşin adı, niteliği, türü ve miktarı, hizmetlerde iş tanımı.

b) İdarenin adı ve adresi.

c) Yüklenicinin adı veya ticaret unvanı, tebligata esas adresi.

ç) Hasıllardan yükleniciye verilecek pay oranı ve sözleşmenin süresi.

d) Ödeme yeri ve şartları.

e) Ulaşım, sigorta, vergi, resim ve harç giderlerinden hangisinin sözleşme bedeline dâhil olacağı.

f) Vergi, resim ve harçlar ile sözleşmeyle ilgili diğer giderlerin kimin tarafından ödeneceği.

g) Kesin teminat miktarı ile iadesine ait şartlar.

ğ) Gecikme hâlinde uygulanacak cezai şartlar.

h) Mücbir sebepler ve mücbir sebeplere istinaden süre uzatımı verilebilme şartları.

ı) Denetim, muayene ve kabul işlemlerine ilişkin şartlar.

i) Merkezî sistemin sigortalanmasına ilişkin şartlar.

j) Sözleşmenin feshine ilişkin şartlar.

k) Yüklenicinin sözleşme konusu iş ile ilgili çalıştıracağı personele ilişkin sorumlulukları.

l) İhale dokümanında yer alan bütün belgelerin sözleşmenin eki olduğu.

m) Anlaşmazlıkların çözüm şekli.

Sözleşmenin uygulanmasında yasak davranışlar

MADDE 22- (1) Sözleşmenin uygulanması sırasında aşağıda belirtilen fiil veya davranışlarda bulunmak yasaktır:

a) Hile, vaat, tehdit, nüfuz kullanma, çıkar sağlama, anlaşma, irtikap, rüşvet suretiyle veya başka yollarla sözleşmeye ilişkin işlemlere fesat karıştırmak veya buna teşebbüs etmek.

b) Sahte belge düzenlemek, kullanmak veya bunlara teşebbüs etmek.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

c) Sözleşme konusu için yapılması veya teslimi sırasında hileli malzeme, araç veya usuller kullanmak.

ç) Taahhüdünü yerine getirirken İdareye zarar vermek.

d) Bilgi ve deneyimini İdarenin zararına kullanmak.

e) Mücbir sebepler dışında, ihale dokümanı ve sözleşme hükümlerine uygun olarak taahhüdünü yerine getirmemek.

Mücbir sebepler

MADDE 25- (1) Mücbir sebep olarak kabul edilebilecek hâller şunlardır:

- a) Doğal afetler.
- b) Kanunî grev.
- c) Genel salgın hastalık.
- ç) Kısmî veya genel seferberlik ilânı.

(2) Süre uzatımı verilmesi, sözleşmenin feshi gibi durumlar da dâhil olmak üzere, İdare tarafından yukarıda belirtilen hâllerin mücbir sebep olarak kabul edilebilmesi için; yükleniciden kaynaklanan bir kusurdan ileri gelmemiş olması, taahhüdün yerine getirilmesine engel nitelikte olması, yüklenicinin bu engeli ortadan kaldırmaya gücünün yetmemiş bulunması, mücbir sebebin meydana geldiği tarihi izleyen yirmi gün içinde yüklenicinin İdareye yazılı olarak bildirimde bulunması ve yetkili merciler tarafından belgelendirilmesi zorunludur.

YEDİNCİ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Denetim

MADDE 26- (1) İdare yüklenicinin sözleşme kapsamındaki tüm faaliyetlerini, belge ve kayıtlarını bütün aşamalarda denetleyebilir veya denetletebilir. Denetim giderlerinin hangi tarafça ve ne şekilde karşılanacağı sözleşmede belirtilir.

c) Sözleşme konusu için yapılması veya teslimi sırasında hileli malzeme, araç veya usuller kullanmak.

ç) Taahhüdünü yerine getirirken İdareye zarar vermek.

d) Bilgi ve deneyimini İdarenin zararına kullanmak.

e) Mücbir sebepler dışında, ihale dokümanı ve sözleşme hükümlerine uygun olarak taahhüdünü yerine getirmemek.

Mücbir sebepler

MADDE 23- (1) Mücbir sebep olarak kabul edilebilecek hâller şunlardır:

- a) Doğal afetler.
- b) Kanunî grev.
- c) Genel salgın hastalık.
- ç) Kısmî veya genel seferberlik ilânı.

d) İdarece tespit edilecek diğer benzeri haller.

(2) Süre uzatımı verilmesi, sözleşmenin feshi gibi durumlar da dâhil olmak üzere, İdare tarafından yukarıda belirtilen hâllerin mücbir sebep olarak kabul edilebilmesi için; yükleniciden kaynaklanan bir kusurdan ileri gelmemiş olması, taahhüdün yerine getirilmesine engel nitelikte olması, yüklenicinin bu engeli ortadan kaldırmaya gücünün yetmemiş bulunması, mücbir sebebin meydana geldiği tarihi izleyen yirmi gün içinde yüklenicinin İdareye yazılı olarak bildirimde bulunması ve yetkili merciler tarafından belgelendirilmesi zorunludur.

YEDİNCİ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Denetim

MADDE 24- (1) İdare yüklenici ile yapılan sözleşmenin kamu yararını ve tüketici haklarını koruyacak şekilde uygulanmasının sağlanması için gereken tedbirleri almaya, müşterek ve sabit ihtimalli bahis oyunları faaliyetlerinin ilgili mevzuat ile sözleşme hükümlerine uygun yürütülmesini izlemeye ve denetlemeye, ilgili

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

Fikrî mülkiyet hakları

MADDE 27- (1) Bu Kanun kapsamında oynatılacak sabit ihtimalli ve müşterek bahis oyunlarının tüm fikrî ve sınaî mülkiyet hakları ile merkezî sisteme yükletilecek tüm oyun yazılımlarının isim ve kullanım lisans hakları İdareye aittir.

Sözleşmenin feshi hâlinde iş ve hizmetlerin yaptırılması

MADDE 28- (1) Bu Kanun kapsamında yapılacak ihaleye ilişkin sözleşmenin feshedilmesi hâlinde, 3 üncü maddede belirtilen iş ve hizmetler İdare tarafından özel hukuk tüzel kişilerine süresi bir yılı geçmeyen sözleşmeyle, doğrudan temin usulüyle yaptırılabilir.

Tebliğat

MADDE 29- (1) Bu Kanunda hüküm bulunmayan hâllerde yapılacak tebliğat hakkında 7201 sayılı Tebliğat Kanunu hükümleri uygulanır.

5602 sayılı Kanunun uygulaması

MADDE 30- (1) Bu Kanuna göre yapılacak ihale kapsamında yükleniciye verilen pay, 14/3/2007 tarihli ve 5602 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin uygulanmasında yatırım ve işletme giderleri sınırlamasına ilişkin orana dâhildir.

(2) 2 nci maddede tanımlanan müşterek bahis oyunları ve sabit ihtimalli bahis oyunları, 5602 sayılı Kanunun uygulanmasında müşterek bahis sayılır.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

mevzuat ve sözleşme hükümlerine aykırılık halinde bu durumun tespit edildiği ayı izleyen ayın son iş gününe kadar ödenmek üzere, ihalenin yapıldığı yıldan önceki takvim yılında gerçekleşen aylık ortalama hâsılatının yüzde beşine kadar idari para cezası uygulamaya, bu durumun devam etmesi halinde sözleşmeyi feshetmeye yetkilidir. İlk yıl için idari para cezasının uygulanmasında sözleşmenin imzalandığı tarihten önceki idarenin son bir yıllık hâsılatının aylık ortalaması esas alınır.

Marka ve lisans kullanım hakları

MADDE 25- (1) Bu Kanun kapsamında oynatılan sabit ihtimalli ve müşterek bahis oyunları üzerindeki her türlü isim ve marka hakları ile oynatılan oyunlara, merkezi sisteme ve terminallere ilişkin yazılımların kullanım lisans hakları idareye aittir.

Sözleşmenin feshi hâlinde iş ve hizmetlerin yaptırılması

MADDE 26- (1) Bu Kanun kapsamında yapılacak ihaleye ilişkin sözleşmenin feshedilmesi veya iptali hâlinde, 3 üncü maddede belirtilen iş ve hizmetler İdare tarafından özel hukuk tüzel kişilerine süresi bir yılı geçmeyen sözleşmeyle, pazarlıkla temin usulüyle yaptırılabilir.

Tebliğat

MADDE 27- (1) Bu Kanunda hüküm bulunmayan hâllerde yapılacak tebliğat hakkında 11/2/1959 tarihli ve 7201 sayılı Tebliğat Kanunu hükümleri uygulanır.

5602 sayılı Kanunun uygulaması

MADDE 28- (1) Bu Kanuna göre yapılacak ihale kapsamında yükleniciye verilen pay, 14/3/2007 tarihli ve 5602 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin uygulanmasında yatırım ve işletme giderleri sınırlamasına ilişkin orana dâhildir.

(2) 2 nci maddede tanımlanan müşterek bahis oyunları ve sabit ihtimalli bahis oyunları, 5602 sayılı Kanunun uygulanmasında müşterek bahis sayılır.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

Yönetmelik

MADDE 31- (1) Bu Kanunun uygulanmasına ilişkin diğer hususlar Maliye Bakanlığının görüşü alınarak İdare tarafından çıkarılacak yönetmelikle belirlenebilir.

Uygulanmayacak ve yürürlükten kaldırılan hükümler

MADDE 32- (1) Bu Kanun kapsamındaki iş ve hizmetlerin özel hukuk tüzel kişilerine yaptırılması amacıyla yapılacak ihale, ceza ve yasaklama hükümleri hariç olmak üzere 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu, 5/1/2002 tarihli ve 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu ile 8/9/1983 tarihli ve 2886 sayılı Devlet İhale Kanununa tabi değildir.

(2) 22/2/2007 tarihli ve 5583 sayılı Futbol Müsabakalarında Müşterek Bahisler Tertibi Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun geçici 1 inci maddesinin ikinci fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.

İşe başlama süreci

GEÇİCİ MADDE 1- (1) Bu Kanun hükümlerine göre yapılacak ilk ihale sonucunda imzalanacak sözleşmenin imzalanmasından sonra yüklenicinin en geç altı ay içerisinde işe başlaması zorunlu olup, bu şekilde işe başlanıncaya kadar bu Kanunun konusu işlerle ilgili mevcut sözleşmelerin uygulanmasına devam olunur.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Yönetmelik

MADDE 29- (1) Bu Kanunun uygulanmasına ilişkin diğer hususlar Maliye Bakanlığının görüşü alınarak İdare tarafından çıkarılacak yönetmelikle belirlenebilir.

Uygulanmayacak ve yürürlükten kaldırılan hükümler

MADDE 30- (1) Bu Kanun kapsamındaki iş ve hizmetlerin özel hukuk tüzel kişilerine yaptırılması amacıyla yapılacak ihale; ceza ve yasaklama hükümleri hariç olmak üzere 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu, 5/1/2002 tarihli ve 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu ile 8/9/1983 tarihli ve 2886 sayılı Devlet İhale Kanununa tabi değildir.

(2) 22/2/2007 tarihli ve 5583 sayılı Futbol Müsabakalarında Müşterek Bahisler Tertibi Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun geçici 1 inci maddesinin ikinci fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.

Uygulama Sonuçları Hakkında Bilgilendirme

MADDE 31- Spor müsabakalarına dayalı sabit ihtimalli ve müşterek bahis oyunlarının özel hukuk tüzel kişilerine yaptırılmasının uygulama sonuçlarına ilişkin olarak İdare yılda bir defa Türkiye Büyük Millet Meclisi Plan ve Bütçe Komisyonunu bilgilendirir.

İşe başlama süreci

GEÇİCİ MADDE 1- (1) Bu Kanun hükümlerine göre yapılacak ilk ihale sonucunda imzalanacak sözleşmenin imzalanmasından sonra yüklenicinin en geç altı ay içerisinde işe başlaması zorunludur. Bu şekilde işe fiilen başlanıncaya kadar geçerli ve en fazla bir yıl süreli olmak üzere bu Kanunun konusu işlerle ilgili olarak imzalanmış son sözleşmelerdeki aynı şartları taşıyan özel hukuk hükümlerine tabi yeni bir sözleşme yapılarak işin devamı sağlanır.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

Yürürlük

MADDE 33- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 34- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Yürürlük

MADDE 32- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 33- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Recep Tayyip Erdoğan

Başbakan

Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

C. Çiçek

Devlet Bakanı

M. Aydın

Devlet Bakanı

N. Çubukçu

Adalet Bakanı

M. A. Şahin

Dışişleri Bakanı

A. Babacan

Bayındırlık ve İskân Bakanı

F. N. Özak

Tarım ve Köyişleri Bakanı

M. M. Eker

En. ve Tab. Kay. Bakanı

M. H. Güler

Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

H. Yazıcı

Devlet Bakanı

M. Başesgioğlu

Devlet Bakanı

M. Şimşek

Millî Savunma Bakanı

M. V. Gönül

Maliye Bakanı

K. Unakıtan

Sağlık Bakanı

R. Akdağ

Çalışma ve Sos. Güv. Bakanı

F. Çelik

Kültür ve Turizm Bakanı V.

M. Z. Çağlayan

Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

N. Ekren

Devlet Bakanı

K. Tüzmen

Devlet Bakanı

M. S. Yazıcıoğlu

İçişleri Bakanı

B. Atalay

Millî Eğitim Bakanı

H. Çelik

Ulaştırma Bakanı

B. Yıldırım

Sanayi ve Ticaret Bakanı

M. Z. Çağlayan

Çevre ve Orman Bakanı

V. Eroğlu